

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра фінансів

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

_____
(підпис)

Олег ШЕРЕМЕТ
(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2022 р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

Лада ШІРІНЯН
(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2022 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування
на тему: **Забезпечення дохідності основної діяльності страхової компанії**

Виконав: здобувач 4 курсу, групи 12

Швець Сабіна Михайлівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____
(підпис)

Керівник: Бойко Світлана Василівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____
(підпис)

Рецензент Людмила Духновська
(ім'я та прізвище)

_____
(підпис)

Я, як здобувачка Національного університету харчових технологій, розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я, не надавала і не одержувала незарядженої допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач (ка) _____
(підпис)

Київ – 2022р.

ПрАТ «СК «ARX» від основної діяльності у 2018-2020 рр., табл. 11. Динаміка активів ПрАТ «СК «ARX» у 2018-2020 рр., %, табл. 12. Динаміка капіталу та зобов'язань ПрАТ «СК «ARX» у 2018-2020 рр., табл. 13. Динаміка рентабельності ПрАТ «СК «ARX» у 2018-2020 рр., табл. 14. Причинно-наслідкова діаграма вирішення проблеми недоотримання доходів від реалізації страхових послуг.

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Бойко С.В.		
II	Бойко С.В.		

7. Дата видачі завдання 31 січня 2022 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Вибір теми, написання заяви і узгодження плану кваліфікаційної роботи з керівником	31.01.2022	
2	Робота над 1-м розділом та перевірка керівником	28.02.2022	
3	Робота над 2-м розділом та перевірка керівником	28.03.2022	
4	Робота над 3-м розділом та перевірка керівником	25.04.2022	
5	Оформлення роботи і подання керівникові для проходження попереднього захисту	03.05.2022	
6	Попередній захист	10.05.2022	
7	Подання кваліфікаційної роботи з підтвердження керівника на перевірку академічного плагіату.	17.05.2022	
8	Доопрацювання кваліфікаційної роботи після попереднього захисту та перевірки на плагіат, узгодження змісту доповіді та презентації з керівником, отримання відзивів на роботу	24.05.2022	
9	Підпис остаточного варіанту роботи завідувачем кафедри	03.06.2022	

Здобувач

(підпис)

Швець С.М.

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Бойко С.В.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Швець С. М. «Забезпечення дохідності основної діяльності страхової компанії»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа та страхування. Національний університет харчових технологій, Київ, 2022.

Кваліфікаційна робота присвячена розв’язанню теоретичних та практичних проблем забезпечення дохідності основної діяльності страхової компанії.

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми та сформульовано завдання дослідження.

У першому розділі розкрито суть, порядок формування та оцінки дохідності основної діяльності страхової компанії та надано загальну ПрАТ «СК «ARX», визначено основні економічні показники страхової компанії.

Другий розділ присвячено аналізу дохідності та фінансового стану ПрАТ «СК «ARX» та обґрунтуванню напрямів забезпечення дохідності основної діяльності страхової компанії.

***Ключові слова:** страхування, страхова компанія, основна діяльність страхової компанії, доходи страхової компанії, довідність страхової компанії*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОХІДНОСТІ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	7
1.1. Суть, порядок формування та оцінки дохідності основної діяльності страхової компанії.....	7
1.2. Загальна характеристика та основні економічні показники ПрАТ «СК «ARX».....	14
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОХІДНОСТІ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «СК «ARX».....	23
2.1. Оцінка дохідності та фінансового стану	23
2.2. Напрями забезпечення дохідності основної діяльності ПрАТ «СК «ARX».....	35
ВИСНОВКИ.....	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	44
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Страхування є важливою галуззю економіки, яка надає страховий захист населенню та суб'єктам господарювання різної форми власності, а також формує інвестиційні ресурси для розвитку національної економіки. Основною умовою забезпечення здатності страхових компаній здійснювати власні функції, зокрема виконувати зобов'язання перед страхувальниками, державою та іншими суб'єктами є наявність у страхових компаній достатнього рівня дохідності основної діяльності.

Становлення та розвиток страхового ринку відбувався у складних макроекономічних та соціальних умовах, тому страхові компанії не завжди забезпечували дохідність страхової діяльності та збитки від неї покривали за рахунок інвестиційних доходів, тому проблематика забезпечення дохідності основної діяльності страхової компанії є дуже актуально.

Проблеми формування доходів страхової компанії та забезпечення дохідності страхової компанії вивчають Баранов А.Л., Баранова О.В., Вовчак О. Д., Внукова Н.М., Галасюк О.В., Гаманкова О. О., Кривицька О. Р., Шаповал Л. П., Шірінян Л. В. та ін. Проте дослідження вимагають напрями забезпечення дохідності основної діяльності страхової компанії в сучасних умовах.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є визначення теоретичних основ дохідності основної діяльності страхової компанії та обґрунтування напрямів її забезпечення. Для досягнення мети визначено завдання дослідження:

- дослідити суть, порядок формування та оцінки дохідності основної діяльності страхової компанії;
- надати загальну характеристику та визначити основні економічні показники діяльності страхової компанії;
- провести оцінку дохідності та фінансового стану страхової компанії;

– визначити можливі напрями забезпечення дохідності основної діяльності страхової компанії.

Об’єктом дослідження є основна діяльність страхової компанії.

Предмет дослідження є теоретичні та методичні питання забезпечення дохідності основної діяльності страхової компанії.

Методи дослідження. В основу кваліфікаційної роботи покладено загальнонаукові методи пізнання: методи наукової абстракції, індукції та дедукції – для формулювання суті, порядок формування дохідності основної діяльності страхової компанії; системного підходу – під час фінансового аналізу страхової компанії; історизму – під час дослідження розвитку страхової компанії, кількісного і якісного порівняння – щодо оцінки дохідності та фінансового стану страхової компанії; екстраполяції – при прогнозуванні доходів на наступні роки, а також логічного узагальнення – при формулюванні висновків.

Інформаційною базою дослідження є теоретичні та науково-практичні дослідження вітчизняних і зарубіжних науковців, матеріали науково-практичних конференцій, публікації в періодичних виданнях, законодавчі та нормативно-правові документи, статистичні дані Національного банку України, аналітичного сайту Forinsurer.com.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОХІДНОСТІ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

1.1. Суть, порядок формування та оцінки дохідності основної діяльності страхової компанії

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про страхування» від 07.03.1996 р. №85/96-ВР страховиками визначено «фінансові установи, які створені у формі акціонерних, повних, командитних товариств або товариств з додатковою відповідальністю згідно із Законом України "Про господарські товариства", з урахуванням того, що учасників кожної з таких фінансових установ повинно бути не менше трьох, та інших особливостей, а також одержали у встановленому порядку ліцензію на здійснення страхової діяльності» [1].

За Господарським кодексом України, предметом безпосередньої діяльності страховика може бути лише страхування, перестраховування та фінансова діяльність, пов'язана з формуванням, розміщенням страхових резервів та управлінням ними. Допускається здійснення вказаних видів діяльності у вигляді надання послуг для інших страховиків за договорами про спільну діяльність [2]. У Господарському кодексі не розписана класифікація доходів страхових компаній, Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 р. №85/96-ВР також не визначає суть, види та порядок формування доходів страхової компанії.

Доходом страховика можна вважати валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході операційної, інвестиційної й фінансової діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження [3, с.116].

Проаналізуємо підходи окремих вітчизняних учених до визначення доходів страхової компанії. Доходи страхових компаній поділяють на три групи за видом діяльності: доходи від операційної діяльності, доходи від інвестиційної діяльності та доходи від фінансової діяльності (О. Вовчак [4, с. 299-301], Н. Внукова [5, с.

263, 264], Т. Ротова [6, с. 353-355], А. Баранов, О. Баранова [3, с. 111]. Такий підхід є найпоширенішим у науковій літературі та відповідає особливостям складання та подання форми 2 «Звіт про фінансові результати».

Так, О. Гаманкова поділяє доходи страховика на доходи від страхової діяльності (зароблені страхові премії, інші операційні доходи); доходи від надання послуг для інших страховиків та інших послуг; інші та надзвичайні доходи (у т. ч. доходи від інвестиційної й фінансової діяльності) [7, с. 138]. Погоджуємося з виокремленням доходів від страхової діяльності, оскільки це основна діяльність страхової компанії та основний вид доходу.

О. Кривицька пропонує поділяти доходи страхової компанії на три групи проте вони відрізняються від попередньої класифікації за фінансовою звітністю:

- 1) від страхової діяльності
- 2) від інвестування та розміщення тимчасово вільних коштів
- 3) доходи від інших операцій [8, с. 303].

За табл. 1.1 до доходів від страхової діяльності, тобто основної для страхової компанії належать страхові премії за договорами страхування та перестраховування,

комісійні винагороди за перестраховування, частки від страхових сум і відшкодувань, сплачені перестраховиками, повернуті суми з централізованих страхових резервів, повернуті суми технічних резервів, інших, ніж резерви незароблених премій. Перелік таких складових визначає особливості страхової компанії.

Таблиця 1.1

Склад доходів страхових компаній [8, с. 303]

Доходи		
Від страхової діяльності	Від інвестування та розміщення тимчасово вільних коштів	Від інших операцій
1	2	3
Страхові премії за договорами страхування та перестраховування	Відсотки, сплачені страховиком за надання довгострокових інвестиційних кредитів	Від здавання майна в оренду (здійснення фінансового або оперативного лізингу)
Комісійні винагороди за перестраховування	Участь у прибутку перестраховиків	Від надання консультаційних послуг

Продовження табл. 1.1

1	2	3
Частки від страхових сум і відшкодувань, сплачені перестраховиками	Дивіденди за акціями	Від реалізації прав регресної вимоги страховика до страхувальника або іншої особи, відповідальної за заподіяний збиток
Повернуті суми з централізованих страхових резервів	Відсотки від розміщення коштів на депозитних вкладах у банку	У вигляді безкоштовної фінансової допомоги страховику та безкоштовно переданих страховику товарів (надання послуг)
Повернуті суми технічних резервів, інших, ніж резерви незароблених премій	Відсотки, що їх нараховує банк на суми залишку коштів на поточному рахунку	Від індексації та передачі (продажу, обліку та інших видів відчуження) основних фондів і нематеріальних активів
	Відсотки за облігаціями	Від позитивної різниці перерахунку в гривні іноземної валюти і коштів від її продажу, що були у страховика на кінець звітного періоду, якщо збільшується офіційний валютний (обмінний) курс НБУ (якщо було зменшення курсу, то негативна різниця призводить до виникнення кредиторської заборгованості)
		Від урегулювання безнадійної заборгованості
		Штрафи, пеня та інші доходи

О. Корват вважає, що доходами страхової компанії є операційні й інвестиційні і наводить у класифікацію з поділом на доходи від операційної діяльності; доходи від інвестиційної діяльності, іншої ніж розміщення коштів страхових резервів; інші доходи. Наукова позиція О. Корвата полягає у наступному: для страховиків, що здійснюють страхування інше, ніж страхування життя, доходом від реалізації страхових послуг (у тому числі послуг з вхідного перестраховування) являються чисті зароблені страхові платежі; в Україні існує спірне питання щодо інвестиційного доходу від розміщення коштів страхових резервів [9]. Основними статтями доходів страхової компанії від операційної діяльності є доходи від реалізації страхових послуг або реалізації страхових продуктів; повернення резервів, інших, ніж резерв незароблених премій; інвестиційний дохід від розміщення коштів страхових резервів; страхові виплати, компенсовані перестраховиками; комісійні винагороди за перестраховування; дохід від надання послуг для інших страховиків (табл. 1.2).

Класифікація доходів страхової компанії [9]

Група	Доходи від операційної діяльності	Доходи від інвестиційної діяльності, іншої ніж розміщення коштів страхових резервів	Інші доходи
Статті доходів	<ul style="list-style-type: none"> - дохід від реалізації страхових послуг; - суми, що повертаються з резервів, інших, ніж резерв незароблених премій; - інвестиційний дохід від розміщення коштів страхових резервів; - регресні виплати, отримані від осіб, відповідальних за заподіяні збитки; - частки страхових виплат, компенсовані перестраховиками; - комісійні винагороди страховику за перестраховання; - дохід від надання послуг для інших страховиків; - інші операційні доходи 	<ul style="list-style-type: none"> - доходи від депозитів; - доходи за облігаціями; - дивіденди за акціями; - доходи від участі в капіталі; - доходи від надання майна в оренду; - доходи від реалізації фінансових інвестицій; - доходи від реалізації необоротних активів; - інші інвестиційні доходи 	<ul style="list-style-type: none"> - доходи від фінансової діяльності; - доходи від переоцінки необоротних активів; - доходи від переоцінки фінансових інструментів; - накопичені курсові різниці; - надзвичайні доходи

М. Белгородцева виділяє 5 груп доходів: доходи від страхової (операційної) діяльності, доходи від інвестиційної діяльності, доходи від фінансової діяльності, доходи від іншої операційної діяльності, доходи від іншої діяльності [10, с. 167]. Але для дослідження доходів від основної діяльності страхової діяльності необхідно визначати доходи від страхової (операційної) діяльності, доходи від інвестиційної діяльності в частині розміщення коштів від страхових резервів, доходи від іншої операційної діяльності.

Завданнями формування доходів та управління прибутком страхової компанії є:

1) максимізація прибутку, що формується. Це завдання реалізується методом оптимізації доходів і витрат страхової компанії, а також правильного розрахунку страхових тарифів та збільшення кількості договорів страхування,

2) утримання оптимальної пропорційності між рівнем формованого прибутку й рівнем ризику. Виходячи із планового рівня ризику, у процесі управління повинен бути, максимізований відповідний йому рівень прибутку,

3) забезпечення стабілізації прибутку, що формується. У рамках страхової діяльності певна увага повинна бути приділена зростанню прибутку за рахунок зростання обсягів страхових премій і розширення спектра страхових послуг,

4) пошук резервів росту прибутку, зниження рівня збитковості страхових операцій і підвищення рентабельності діяльності страхової організації на основі зниження рівня збитковості у разі валового збитку чи збитку від операційної діяльності страхової компанії,

5) виплата необхідного рівня доходу на інвестований капітал страховика,

6) забезпечення формування достатнього обсягу фінансових ресурсів за рахунок прибутку відповідно до завдань розвитку страховика в майбутньому періоді. У зв'язку зі специфікою страхової діяльності, страхова компанія повинна формувати достатній обсяг коштів для подальшого розвитку й виконання зобов'язань перед страхувальниками,

7) максимізація ефективності програм участі персоналу у формуванні і використанні прибутку. Програми участі персоналу в прибутку покликані гармонізувати інтереси власників страхової компанії і найманих робітників [11].

Дохід страховика формується від страхової (основної, операційної), інвестиційної, фінансової та іншої діяльності.

Операційна діяльність страховика – це основна або з урахуванням діяльності страхової компанії – страхова діяльність, на яку він розраховує, з'являючись на ринку. Операційний дохід можна ще назвати первинним доходом будь-якої страхової компанії. Адже, отримавши страхові платежі, можна формувати і фонд страхових виплат, і прибуток підприємства, і страхові резерви, і отримати тимчасово вільні кошти для інвестиційної та фінансової діяльності.

До операційних доходів страхової компанії відносять: страхові платежі, комісійні винагороди за перестраховування, повернуті суми із страхових та технічних (відмінних від резерву незароблених премій) резервів та інше.

Найбільшу частину операційного доходу страховика, на думку Г. Кравчук, Т. Бережної, формують страхові платежі та суми, що повертаються з технічних резервів, відмінних від резерву незароблених премій [12, с. 195].

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про страхування» страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) – плата за страхування, яку страхувальник зобов'язаний внести страховику згідно з договором страхування [1]. До суми, що повертаються з технічних резервів, відмінних від резерву незароблених премій, належать суми, що надходять з: резерву збитків, резерву катастроф, резерву попереджувальних збитків.

Інвестиційна діяльність страховика – це придбання і продаж довгострокових активів (необоротних активів), а також інших інвестицій, які не є еквівалентами грошових коштів. При інвестуванні коштів страхова компанія бере до уваги такі основні критерії: гарантованість збереження вкладених коштів, ліквідність активів, норму прибутку.

Фінансова діяльність – діяльність, що спричиняє зміни розміру і складу вкладеного капіталу та запозичень суб'єкта господарювання.

До доходів від інвестиційної та фінансової діяльності страховика відносять: відсотки за борговими цінними паперами (облігаціями), доходи від корпоративних прав (дивіденди за акціями), відсотки від поточних фінансових інвестицій (розміщення коштів на депозитних вкладах у комерційних банках), участь у прибутку перестраховиків, відсотки, сплачені страховику за надання довгострокових інвестиційних кредитів страхувальникам, включаючи довгострокове кредитування житлового будівництва тощо.

Оцінка доходності страхової компанії проводиться разом з оцінкою фінансових результатів страхової компанії та її рентабельності.

Показник доходності (ПД) наводять у Рекомендаціях щодо аналізу діяльності страховиків [13] для розрахунку використовують чистий прибуток (Ф2: 220 (або 225) за формами звітності, що втратили чинність) та капітал (Ф1 280 - 010 - 430 - 480 - 620 – 630 за формами звітності, що втратили чинність). За

чинними формами фінансової звітності Показник доходності (ПД) розраховується за наступною формулою:

$$\text{ПД} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Капітал}} \times 100 = \frac{\text{Ф2: 2350 (або 2355)}}{\text{Ф1: 1300-1000-1595-1695-1700}} \times 100 \quad (1.1)$$

Для страхових компаній встановлені рекомендовані значення за показником доходності і присвоєння оцінок:

- «1» (стійка) - фінансові показники знаходяться на високому рівні:

$$50 < \text{ПД};$$

- «2» (задовільна) - відсутні серйозні проблеми, фінансові показники знаходяться на середньому рівні:

$$25 < \text{ПД} \leq 50;$$

- «3» (гранична) - фінансовий стан викликає побоювання, фінансові показники знаходяться на рівні значно нижчому за середній:

$$0 \leq \text{ПД} \leq 25;$$

- «4» (незадовільна) - вважається неприпустимим, фінансовий стан є дуже нестабільним

$$\text{ПД} < 0.$$

Вагомість даного показника у тестах раннього попередження для страхових компаній зі страхування життя – 0,075 або 7,5%, для страхових компаній з інших видів страхування, ніж страхування життя – 0,06 або 6% [13].

О. Галасюк [14, с. 219–224] проводить аналіз рентабельності страхової діяльності загально-прийнятим методом на основі двох показників - чистий прибуток та собівартість що не відповідає особливостям діяльності страхової компанії. Д. Мангушев та М. Рахман [15] досліджують не у цілому рентабельність страхової діяльності, а лише окрему її частину (страхові послуги), що не є достатнім для детального аналізу страховиків. Г. Роганова, А. Вовк провели аналіз фінансової діяльності на основі багатофакторної моделі рентабельності [16].

Л. Шаповал, К. Кудлай визначають 4 показники рентабельності (*ROA*, *ROE*, *RCD*, *RCP*), які базуються на чистому прибутку або прибутку від страхової діяльності (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Показники рентабельності страхової компанії [47, с. 83]

Назва	Формула	Характеристика
Коефіцієнт рентабельності активів	$ROA = \frac{\text{ЧП}}{A} \times 100\%$	розраховується як відношення чистого прибутку компанії до середньорічної вартості активів
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	$ROE = \frac{\text{ЧП}}{BK} \times 100\%$	визначається діленням чистого прибутку компанії на середньорічну вартість власного капіталу і характеризує ефективність вкладення засобів
Коефіцієнт рентабельності діяльності	$RCD = \frac{\text{ЧП}}{\text{ЧВ}} \times 100\%$	чистий прибуток компанії необхідно поділити на чисту виручку від реалізації страхових послуг
Коефіцієнт рентабельності страхових послуг	$RCP = \frac{\text{Пр}}{B} \times 100\%$	визначається шляхом ділення прибутку від реалізації послуг на витрати на їх проведення і характеризує прибутковість господарської діяльності від основної діяльності

Доходом страхової компанії можна вважати надходження економічних вигід, що виникає в ході операційної, інвестиційної й фінансової діяльності, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження. Доходи страхової компанії доцільно поділяти на три групи за видом діяльності: доходи від операційної діяльності, доходи від інвестиційної діяльності та доходи від фінансової діяльності, які можна додатково перегрупувати на доходи від основної діяльності та доходи від іншої діяльності.

1.2. Загальна характеристика та основні економічні показники ПрАТ «СК «ARX»

Страхова компанія «ARX» зареєстрована як приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «АРКС». Загальна характеристика страхової

компанії визначає її становлення та розвиток з 90-х років ХХ ст., тобто з часу становлення та розвитку страхового ринку України (рис. 1.1).

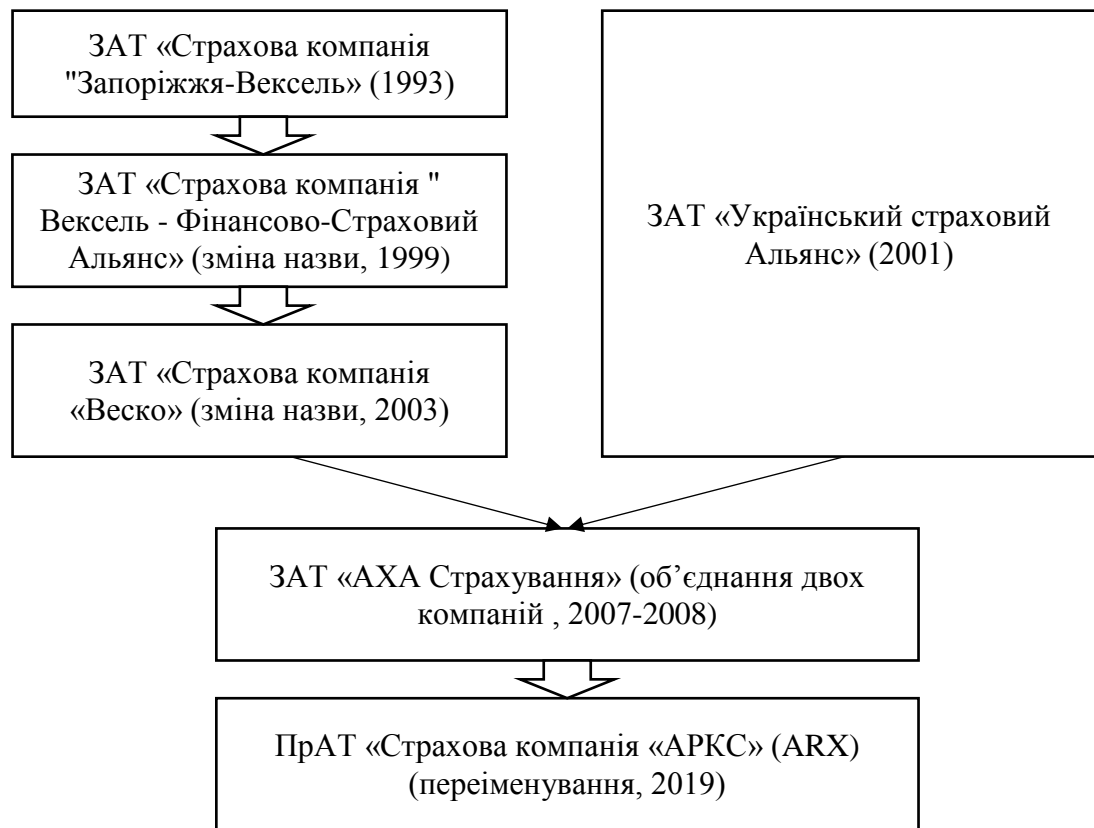

Рис. 1.1. Становлення та розвиток ПрАТ «СК «ARX» [20]

2 листопада 1993 року було створено ЗАТ «Страхова компанія «Запоріжжя-Вексель», яке 31 березня 1999 року перейменовано на ЗАТ «Страхова компанія «Вексель-Фінансово-Страховий Альянс», а 22 серпня 2003 року – на ЗАТ «Страхова компанія «Веско». Протягом існування дана страхова компанія здійснювала всі види страхування, крім страхування життя, спеціалізувалася на комплексному обслуговуванні корпоративних клієнтів, банківському страхуванні тощо [20].

У 2001 році була створена інша страхова компанія – «Український страховий Альянс», яка спеціалізувалася на обов'язковому й добровільному ризиковому страхуванні та входила до складу банківської групи «Укрсиббанк» (51 % акцій контролювала фінансова група BNP Paribas).

2007 року на ринок України прийшла страхова група АХА, яка уклада договори купівлі страхової компанії «ВЕСКО» та страхової компанії

«Український Страховий Альянс». У результаті злиття двох страхових фірм була утворена страхова компанія «АХА Страхування». 15 вересня 2008 року зареєструвано ЗАТ «Страхова компанія «АХА Страхування» [20].

Протоколом №47 Загальних зборів акціонерів від 11 червня 2019 року прийнято рішення про зміну найменування приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «АХА Страхування» на приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «АРКС», що стало наслідком придбання акцій Fairfax Financial Holding. Після всіх змін у складі та структурі власників страхової компанії акціонером - власником істотної участі є ТОВ «Еф.-Еф.-Ейч. Юкрейн Холдінгз» розмір частки 99,99%, юридична особа створена за законодавством України та є її резидентом [20].

Види діяльності страхової компанії «ARX»:

- інші види страхування, крім страхування життя
- перестрахування,
- оцінювання ризиків та завданої шкоди,
- діяльність страхових агентів і брокерів,
- інша допоміжна діяльність у сфері страхування та пенсійного забезпечення [20].

За даними інтернет-журналу «Insurance TOP» за 2020 рік страхова компанія займала лідируючі позицію на страховому ринку України. ПрАТ «СК «ARX» неодноразово визнавали найбільшою страховою компанією на ринку КАСКО, медичного страхування. За розміром валових та чистих страхових премій ПрАТ «СК «ARX» є лідером серед страхових компаній (табл. 1.4). За розміром активів ПрАТ «СК «ARX» поступалася ПАТ «СК «Українська страхова група», за власний капіталом – ПАТ «СК «Альянс». За даними про основні показники лідерів страхового ринку України визначено, що основними конкурентами є ПрАТ «СК «ARX», ПАТ «СК «Українська страхова група», ПрАТ «Страхова група «ТАС», ПрАТ «СК «УНІКА», ПрАТ «СК «PZU Україна». За даними НБУ в першому півріччі 2021 року ПрАТ «СК «ARX» стала лідером за сумою чистих зароблених страхових премій (1,319 млрд грн.)

Страхові компанії-лідери страхового ринку України за 2020 рік та їх показники, тис грн [18]

№ п/п	Страхова компанія (впорядковано за розміром активів)	Валові страхові премії	Чисті страхові премії	Страхові виплати	Активи	Власний капітал
1	УСГ	1 913 206	1 388 394	913 986	4 755 891	611 199
2	ARX	2 680 022	2 531 108	1 027 707	3 057 783	957 336
3	PZU Україна	1 485 572	804 588	899 419	2 696 759	794 796
4	УНІКА	2 495 571	2 174 228	1 226 589	2 604 653	795 469
5	ТАС, страхова група	2 026 920	1 910 171	887 598	2 457 256	696 822
6	ІНГО	1 645 452	1 336 587	768 226	2 157 159	711 264
7	Арсенал Страхування	1 846 062	1 522 449	669 945	1 780 386	399 822
8	Альянс	904 158	217 890	481 035	1 594 114	1 440 245
9	Княжа	823 700	598 808	317 488	1 310 915	294 639
10	Універсальна	953 830	550 500	1 130 876	298 370	355 368

За даними НБУ в першому півріччі 2021 року за чистим прибутком ПрАТ «СК «ARX» посідала друге місце (123,6 млн грн.), за страховими виплатами та відшкодуваннями – третє (603 млн грн.) [19].

Компанія Fairfax Financial Holdings Limited здійснює фактичний контроль ПрАТ «СК «ARX» (рис. 1.2). Виконавчий директор компанії Fairfax Financial Holdings Limited, пан Прем Ватса, прямо та опосередковано володіє часткою 43,6% у статутному капіталі Fairfax Financial Holdings Limited, та має суттєвий вплив на компанію Fairfax Financial Holdings Limited. Бенефіціари ПрАТ «СК «ARX» - юридичні особи Канади та Великобританії. Кінцевим бенефіціарним власником (контролером) ПрАТ «СК «ARX» є громадянин Канади - Вівіан Прем Ватса, 05.08.1950 року народження, який опосередковано володіє страховою компанією через ТОВ «Еф.-Еф.-Ейч. Юкрейн Холдінгз», Ефефейчель Груп ЛТД., та Ферфакс Файненшл Холдінгз Лімітед.

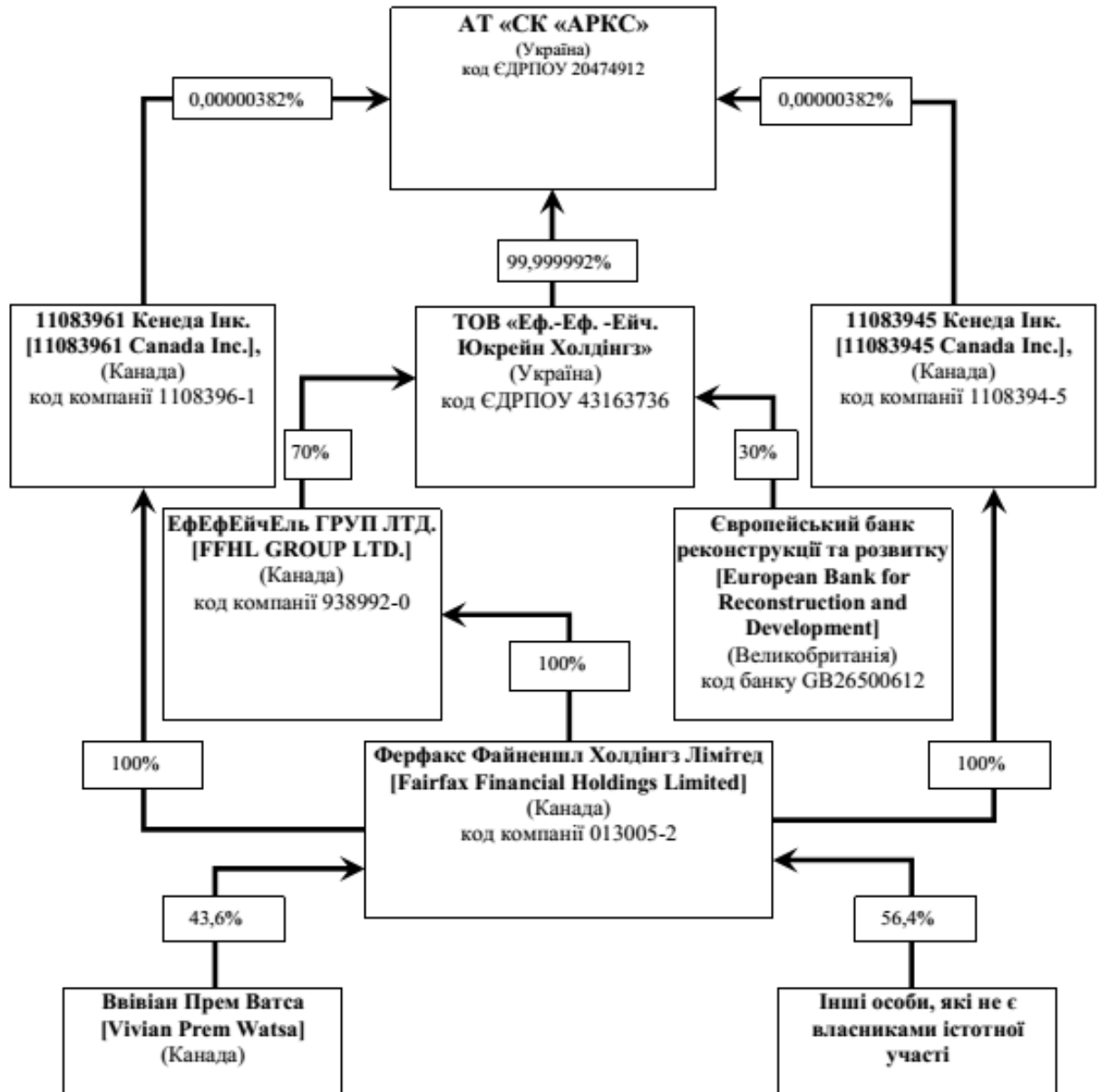

Рис. 1.2. Схематичне зображення структури власності ПрАТ «СК «АРХ» [20]

Основний вид діяльності ПрАТ «СК «АРХ» - надання страхових послуг на території України. Компанія здійснює свою діяльність на підставі ліцензій, виданих Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг та Національного банку України. ПрАТ «СК «АРХ» має 25 ліцензій на надання послуг з обов'язкового та добровільного страхування. Таблиця 1.5 щодо нарахованих страхових премій вказує, що відмінність у розмірах страхових премій вказує, що не однакові страхові платежі за 25 ліцензіями.

Таблиця 1.5

Страхові премії ПрАТ «СК «ARX» у 2018-2020 рр. [20]

Вид страхування	Рік, тис. грн			Питома вага, %		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
1	2	3	4	5	6	7
Добровільне страхування наземного транспорту (крім заліз.)	1 130 993	1 382 922	1 611 620	59,79	59,30	60,13
Добровільне страхування майна	263 984	304 433	333 108	13,96	13,05	12,43
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	224 674	286 894	348 788	11,88	12,30	13,01
ОСЦПВ	140 405	169 880	218 766	7,42	7,28	8,16
Добровільне страхування медичних витрат	42 358	49 885	28 889	2,24	2,14	1,08
Добровільне страхування сільськогосподарської продукції	15 897	44 061	9 300	0,84	1,89	0,35
Добровільне страхування відповідальності перед третіми особами	23 095	27 841	37 618	1,22	1,19	1,40
Добровільне страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту	23 812	27 354	34 523	1,26	1,17	1,29
Добровільне страхування вантажів та багажу	11 622	20 806	27 610	0,61	0,89	1,03
Добровільне страхування фінансових ризиків	5 948	8 216	16 757	0,31	0,35	0,63
Обов'язкове страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	2 476	4 950	6 722	0,13	0,21	0,25
Добровільне страхування від нещасного випадку	4 359	3 308	2 851	0,23	0,14	0,11
Добровільне страхування здоров'я на випадок хвороби	527	441	364	0,03	0,02	0,01
Обов'язкове особисте страхування працівників відомчої охорони	451	374	301	0,02	0,02	0,01
Обов'язкове страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів	266	250	312	0,01	0,01	0,01
Обов'язкове страхування від нещасних випадків на транспорті	255	215	187	0,01	0,01	0,01
Інші види страхування	359	411	2 306	0,02	0,02	0,09
Всього	1 891 481	2 332 241	2 680 022	100,00	100,00	100,00

Найбільші страхові премії отримує ПрАТ «СК «ARX» від добровільного страхування наземного транспорту (крім залізничного) та їх частка становила близько 60%. За показником страхових премій від добровільного страхування

наземного транспорту ПрАТ «СК «ARX» є лідером страхового ринку України. З великим розривом у 4,3-4,8 разів формуються страхові премії від добровільного страхування майна, за яким також є лідером страхового ринку України, медичного страхування (безперервне страхування здоров'я). Страхові премії від медичного страхування у 2020 році становили 348 788 тис. грн, що поступалося страховим преміям ПрАТ «СК «УНІКА» (696 200 тис. грн), ПрАТ «СК «Провідна» (602 602 тис. грн), ПрАТ «СК «ІНГО» (440 607 тис. грн) [18]. У 7-8 разів мені від добровільного страхування наземного транспорту формувалися страхові премії від обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Страхові премії ПрАТ «СК «ARX» за цим видом страхування поступалися ПрАТ «Страхова група «ТАС», ПАТ «Оранта», ПрАТ «Княжа» та інші [18]. Таким чином, ПрАТ «СК «ARX» займає лідируючі позиції за багатьма видами страхування, для досліджуваної страхової компанії пріоритетними напрямками є добровільне страхування наземного транспорту (крім залізничного), добровільне страхування майна, медичне страхування (безперервне страхування здоров'я), ОСЦПВ, добровільне страхування медичних витрат, сукупно їх частка становила 95% всіх страхових премій.

Темпи проросту страхових премій ПрАТ «СК «ARX» за окремими видами страхування, що мали найбільшу частку у структурі страхових премій вказують на утримання середнього рівня приросту у розмірі 20% (рис. 1.3). За результатами 2018 року ПрАТ «СК «ARX» зібрала 1 891 481 тис грн. страхових премій, що на 13% перевищує розмір премій зібраних за 2017 рік. Найбільший приріст страхових премій відбувся за такими видами страхування, як: добровільне страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту) – 138%; добровільне страхування сільськогосподарської продукції – 86%; добровільне страхування здоров'я на випадок хвороби – 78% та добровільне страхування медичних витрат – 56%. Основні види страхування забезпечували зростання страхових премій на рівні 20-22%, добровільне страхування наземного транспорту та ОСЦПВ.

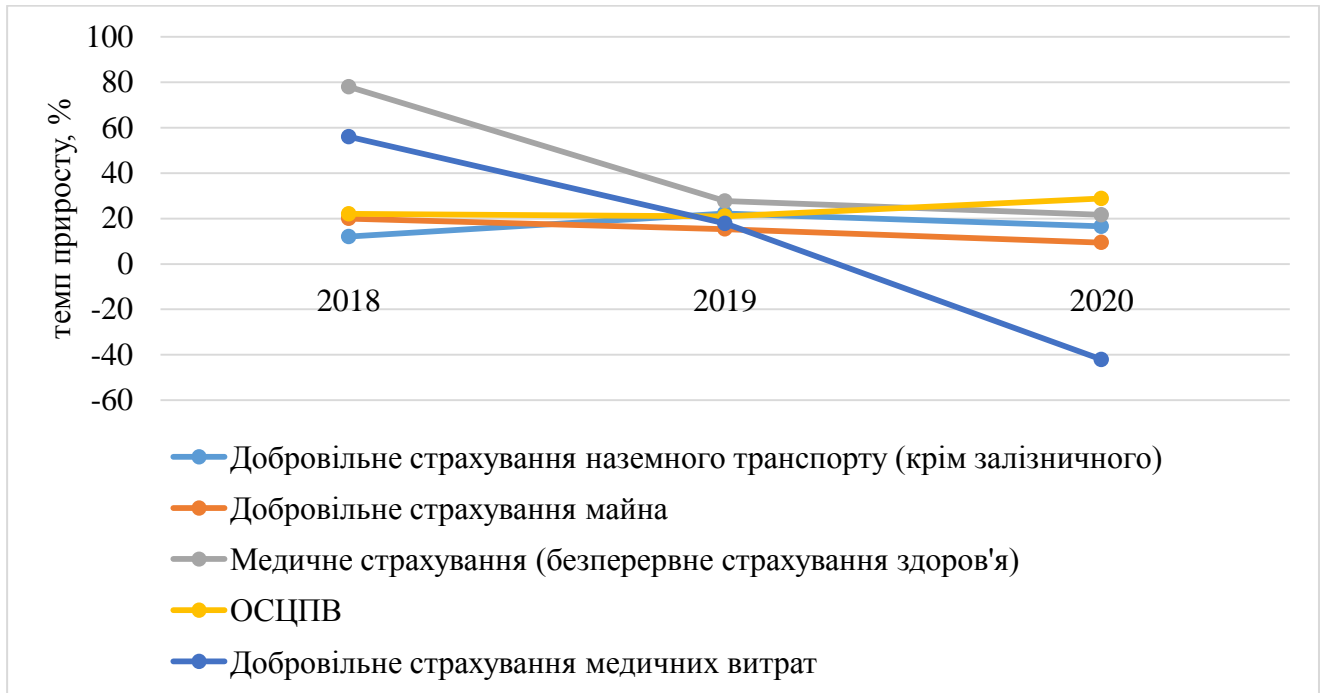

Рис. 1.3. Темпи проросту страхових премій ПрАТ «СК «ARX» за окремими видами страхування у 2018-2020 рр.

За результатами 2019 року ПрАТ «СК «ARX» збрала 2 332 241 тис грн. страхових премій, що на 23% перевищує розмір премій зібраних за 2018 рік. Найбільший приріст страхових премій відбувся за такими видами страхування, як: добровільне страхування сільськогосподарської продукції – на 177%; добровільне страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту) – на 241%; обов'язкове страхування предмета іпотеки – на 100%. Основні види страхування забезпечували зростання страхових премій на рівні 21-22%.

За результатами 2020 року ПрАТ «СК «ARX» збрала 2 680 022 тис. грн. страхових премій, що на 15% перевищує розмір премій попереднього року. Найбільший приріст страхових премій відбувся за такими видами страхування, як: добровільне страхування фінансових ризиків – на 104%; добровільне страхування відповідальності перед третіми особами – на 35%; обов'язкове страхування предмета іпотеки – на 36%. Основні види страхування забезпечували

зростання страхових премій на рівні 17-29%. У 2020 році відбулося зменшення страхових премій за видами страхування, пов'язаними з медичним страхуванням.

Отже, ПрАТ «СК «ARX» утримує лідерські позиції на українському ринку страхування. Цілями ПрАТ «СК «ARX» є: фінансова стабільність; збільшення ринкової частки і присутності на українському страховому ринку; збільшення загального обсягу продажу страхових продуктів шляхом розробки нових страхових продуктів; збільшення присутності на страховому ринку за рахунок поступової модифікації страхових продуктів; впровадження інноваційних процесів у страхуванні; підвищення кваліфікації персоналу задля зростання рівня продуктивності праці; впровадження ефективних методів управління.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОХІДНОСТІ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПрАТ «СК «ARX»

2.1. Оцінка дохідності та фінансового стану

ПрАТ «СК «ARX» здійснює страхову та іншу діяльність відповідно до чинного законодавства, при цьому забезпечуючи формування доходів і витрат страхової компанії. Аналіз доходів та видатків проведено за адаптованою до діяльності страхових компаній формою 2 Звіт про прибуток та збиток та інший сукупний дохід, за додатком А (фінансова звітність за 2018-2020 рр. за міжнародними стандартами).

Загальна динаміка фінансових результатів вказує на розвиток як ПрАТ «СК «ARX», так і страхового ринку України. Аналіз формування фінансових результатів вказує на покращення фінансового стану страхової компанії та підвищення кінцевого фінансового результату – чистого прибутку: 2018 р. – 62 398 тис. грн, 2019 р. – 117 806 тис. грн, 2020 р. – 298 658 тис. грн (табл. 2.1). Динаміка чистого прибутку вказує на його зростання у 1,9 разів у 2019 р., у 2,5 разів у 2020 р. і такий темп приросту свідчить про розвиток страхової компанії швидкими темпами.

Таблиця 2.1

Аналіз формування фінансових результатів ПрАТ «СК «ARX» у 2018- 2020 рр. [20]

Показник	Рік, тис. грн		
	2018	2019	2020
1	2	3	4
Премії підписані, загальна сума	1 891 481	2 332 241	2 680 022
Зміна резерву незароблених премій, загальна сума	(101 932)	(209 671)	(206 985)
<i>Премії зароблені</i>	1 789 549	2 122 570	2 473 037
Премії, передані у перестраховування	(64 253)	(110 926)	(148 914)

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	1 171	6 904	22 067
<i>Чисті премії зароблені</i>	1 726 467	2 018 548	2 346 190
Страхові відшкодування, загальна сума	(872 045)	(958 594)	(1 000 750)
Страхові відшкодування, отримані від перестраховиків	5 472	28 626	18 649
Зміна резервів на покриття збитків, загальна сума	18 407	(27 187)	(23 768)
Зміна частки перестраховиків у резервах на покриття збитків	4 973	(5 792)	2 437
<i>Чиста сума понесених витрат на страхові відшкодування</i>	(843 193)	(962 947)	(1 003 432)
Аквізиційні витрати	(424 277)	(512 455)	(617 259)
<i>Чистий результат від страхової діяльності до вирахування адміністративних та інших операційних витрат на страхову діяльність</i>	458 997	543 146	725 499
Процентні доходи	139 712	170 487	171 896
Адміністративні та інші операційні витрати	(449 536)	(460 356)	(494 710)
Прибутки / (збитки) від переоцінки залишків в іноземній валюті та від операцій з купівлі-продажу іноземної валюти	(4 112)	(561 811)	66 264
Прибуток, визнаний в результаті рекласифікації фінансових активів			17 760
Збиток від переоцінки цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток або збиток	68		(12 013)
Інші операційні доходи	6 902	10 348	7 604
Інші витрати	(22 116)	(3 462)	(36 387)
Фінансові витрати		(8 151)	(7 364)
<i>Прибуток до оподаткування</i>	129 915	195 831	438 550
Витрати з податку на дохід за договорами страхування	(56 743)	(63 662)	(75 121)
Витрати з податку на прибуток	(3 285)	(20 384)	(64 770)
<i>Прибуток за рік</i>	69 887	111 785	298 658

Основні конкуренти досліджуваної страхової компанії також отримували прибуток і за розміром чистого прибутку ПрАТ «СК «ARX» у 2020 р. поступався лише ПрАТ «СК «УНІКА» (302 004 тис. грн), тобто маючи друге місце у рейтингу страхових компаній України за рівнем чистого прибутку.

За проміжними фінансовими результатами страхова компанія також була прибутковою:

– валовий прибуток (2018 р. –810 324 тис. грн, 2019 р. – 1 024 745 тис. грн, 2020 р. – 1 301 369 тис. грн). За даними про динаміку валового прибутку можна зробити висновок про його збільшення та покращення якісного складу валового прибутку через оптимальні темпи збільшення чистих страхових премій та понесених витрат на страхові відшкодування. За додатком Б (фінансова звітність

за 2018-2020 рр. за національними стандартами) чисті зароблені страхові премії зростали на 16,9% у 2019 р. та 16,2% у 2020 р., коли собівартість зменшилася у 2019 р. на 4,38% та збільшилася у 2020 р. на 9,76%, чисті понесені збитки за страховими виплатами зростали на 8,97% у 2019 р. та 4,98% у 2020 р., що значно менше темпу приросту чистих зароблених страхових премій.

– прибуток від страхової діяльності до вирахування адміністративних та інших операційних витрат на страхову діяльність (2018 р. – 62 306 тис. грн, 2019 р. – 160 962 тис. грн, 2020 р. – 289 533 тис. грн), також збільшився з досить високим темпом приросту: 18,33% у 2019 р. та 33,57% у 2020 році за рахунок уповільнення темпу зростання аквізиційних витрат;

– прибуток від операційної діяльності (2018 р. – 62 306 тис. грн, 2019 р. – 160 962 тис. грн, 2020 р. – 289 533 тис. грн), збільшився з досить високим темпом приросту за рахунок збільшення інших операційних доходів та уповільнення темпу зростання адміністративних витрат, витрати на збут тощо.

Формування доходів ПрАТ «СК «ARX» вимагає додаткової уваги, тому сформовано табл. 2.2 з доходами страховика. Доходи ПрАТ «СК «ARX» збільшилися на 372 749 тис. грн або 18,96% у 2019 р. та на 440 779 тис. грн або 18,86% у 2020 р., що свідчить про дуже позитивну тенденцію – встановлення високого рівня збільшення доходів страховика та утримання цього рівня у середньостроковому періоді.

Проведений горизонтальний аналіз доходів ПрАТ «СК «ARX» вказує на збільшення страхових премій як підписаних (на 23,30% у 2019 р. та на 14,91% у 2020 р., разом це становило 788 541 тис. грн), так і зароблених (на 18,61% у 2019 р. та на 16,41% у 2020 р., разом це становило 683 488 тис. грн). В абсолютному відхиленні сам страхові премії підписані формували основне відхилення доходів страховика.

Частка перестраховика у резервах незароблених премій щорічно зростала в абсолютних показниках – у 5,9 разів у 2019 р. та у 3,2 разів у 2020 р. – на 20 896 тис. грн.

Таблиця 2.2

Динаміка доходів ПрАТ «СК «ARX» у 2018-2020 рр.

Показник	Рік, тис. грн			Абсолютне відхилення, тис. грн		Відносне відхилення, тис. грн	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Премії підписані, загальна сума	1 891 481	2 332 241	2 680 022	440 760	347 781	23,30	14,91
<i>Премії зароблені</i>	1 789 549	2 122 570	2 473 037	333 021	350 467	18,61	16,51
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	1 171	6 904	22 067	5 733	15 163	489,58	219,63
Страхові відшкодування, отримані від перестраховиків	5 472	28 626	18 649	23 154	-9 977	423,14	-34,85
Зміна резервів на покриття збитків, загальна сума	18 407	-	-	-18 407	-	-	-
Зміна частки перестраховиків у резервах на покриття збитків	4 973	-	2 437	-4 973	2 437	-	-
Процентні доходи	139 712	170 487	171 896	30 775	1 409	22,03	0,83
Прибутки від переоцінки залишків в іноземній валюті та від операцій з купівлі-продажу іноземної валюти	-	-	66 264	0	66 264	-	-
Прибуток, визнаний в результаті рекласифікації фінансових активів	-	-	17 760	0	17 760	-	-
Інші операційні доходи	6 902	10 348	7 604	3 446	-2 744	49,93	-26,52
Всього доходів	1 966 186	2 338 935	2 779 714	372 749	440 779	18,96	18,85

У 2019-2020 рр. не відбувалася зміна резервів на покриття збитків, але додаткові доходи були отримані у 2020 р. від переоцінки залишків в іноземній валюті у розмірі 66 264 тис. грн, результаті рекласифікації фінансових активів у розмірі 17 760 тис. грн. Приріст інших операційних доходів у 2019 р. дорівнював 49,93% або 10 348 тис. грн, але у 2020 р. вони зменшилися на 26,53%. Незважаючи на приріст доходів страхової компанії, відбулося зменшення доходів від зміни резервів на покриття збитків, зміни частки перестраховиків у резервах на покриття збитків.

Доходи від основної діяльності страхової компанії формувалися у складі доходів. За даними рис. 2.1 можна визначити обмеженість доходів ПрАТ «СК «ARX» та обмеженість інформації про склад та наповнюваність інших операційних доходів та інших доходів.

Рис. 2.1. Доходи ПрАТ «СК «ARX» у 2018-2020 рр.

Доходи від основної діяльності страхової компанії формувалися у розмірі 1 819 572 тис. грн у 2018 р., 2 158 100 тис. грн у 2019 р., 2 516 190 тис. грн у 2020 р. Альтернативою до доходів від основної діяльності є процентні доходи, які забезпечували 7,11% всіх доходів у 2018 р., 7,3% у 2019 р., 6,2% у 2020 р. Склад процентних доходів деталізований на рис. 2.1 та проаналізований на рис. 2.2.

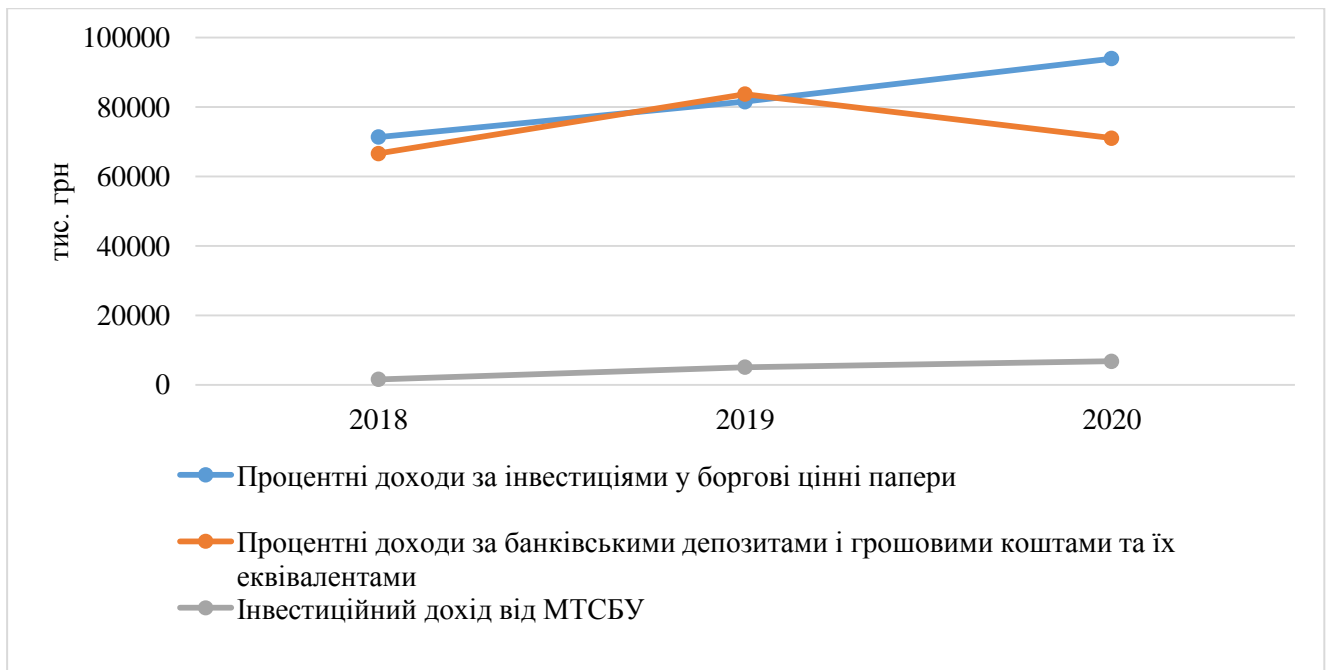

Рис. 2.2. Динаміка процентних доходів ПрАТ «СК «ARX» у 2018-2020 рр., тис. грн

Процентні доходи за інвестиціями у боргові цінні папери зросли у 2019-2020 рр. становили найбільшу частку у структурі, адже боргові цінні папери є надійним та прибутковим напрямом розміщення коштів. Процентні доходи за банківськими депозитами були майже однаковими за сумами з інвестиціями у боргові цінні папери, проте у 2020 р. зменшилися. Протягом років спостерігався збільшення інвестиційного доходу від МТСБУ у 4 рази, але їх частка становила 4%.

Важливість основної діяльності страхової компанії у формуванні доходів дуже велика, через те, що частка доходів від основної діяльності у загальних доходах була 92% у 2018-2019 рр., але зменшилася у 2020 р. до 91%. На рис. 2.3 це зменшення видно. Доходи від основної діяльності ПрАТ «СК «ARX» зросли на 18,6% у 2019 р. та на 16,59% у 2020 р. Відповідно, доходи від основної діяльності зростали за рахунок зростання премій підписаних та премій чистих, зміни частки перестраховиків у резерві незароблених премій, страхових відшкодувань, отриманих від перестраховиків, зміни резервів на покриття збитків та зміни частки перестраховиків у резервах на покриття збитків.

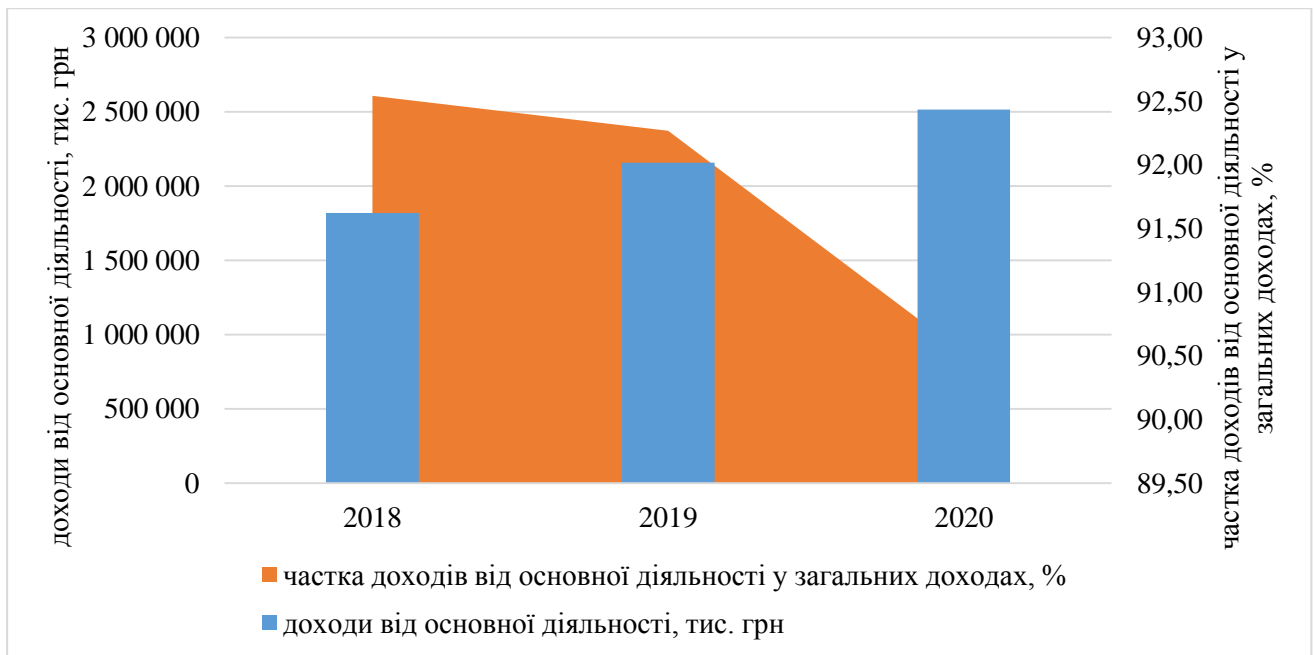

Рис. 2.3. Динаміка доходів ПрАТ «СК «ARX» від основної діяльності у 2018-2020 рр.

Більша частина доходів від основної діяльності представлена чистими заробленими преміями – 98% всіх доходів від основної діяльності. Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій формувала 0,06% доходів від основної діяльності у 2018 р., та наступними роками було збільшення до 0,32% та 0,88%. Страхові відшкодування, отримані від перестраховиків у 2018 р. склали лише 0,30% доходів від основної діяльності та мали приріст до 1,33% у 2019 р. і зменшення до 0,74%. Зміна резервів на покриття збитків додала 18407 тис. грн у 2018 р. до доходів від основної діяльності, що становило 1%, але наступними роками зміна резервів мала від’ємне значення. Зміна частки перестраховиків у резервах на покриття збитків, подібно до резервів на покриття збитків додала 4973 тис. грн у 2018 р. до доходів від основної діяльності, що становило 0,27%, але наступного року зміна резервів мала від’ємне значення.

Отже, стан формування доходів від основної діяльності ПрАТ «СК «ARX» є добрим, оскільки доходи від основної діяльності збільшуються, доходи формуються за багатьма напрямками з переважанням чистих страхових премій.

Розглянемо аналіз фінансового стану ПрАТ «СК «ARX» на основі аналізу активів (табл. 2.3), капіталу, зобов’язань.

Таблиця 2.3

Динаміка активів ПрАТ «СК «ARX» у 2018-2020 рр.

Показник	Рік, тис. грн			Абсолютне відхилення, тис. грн		Відносне відхилення, тис. грн	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
Грошові кошти та їх еквіваленти	287 451	96 157	189 645	-191 294	93 488	-66,55	97,22
Депозити в банках	398 007	481 803	284 690	83 796	-197 113	21,05	-40,91
Інвестиції у боргові цінні папери	572 659	801 797	1 364 955	229 138	563 158	40,01	70,24
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю	359 741	503 042	622 544	143 301	119 502	39,83	23,76
Частка перестраховиків у резерві незароблених премій	8 648	15 552	37 619	6 904	22 067	79,83	141,89
Частка перестраховиків у резерві на покриття збитків	8 493	2 702	5 139	-5 791	2 437	-68,19	90,19
Відстрочені аквізиційні витрати	256 422	325 093	377 550	68 671	52 457	26,78	16,14
Відстрочений податковий актив	26160	27 358	37 779	1 198	10 421	4,58	38,09
Обладнання та інші основні засоби	107 994	86 670	80126	-21 324	-6 544	-19,75	-7,55
Нематеріальні активи	21 240	27 174	38 514	5 934	11 340	27,94	41,73
Передоплати та інші активи	14949	22 291	19 222	7 342	-3 069	49,11	-13,77
Всього	2 059 764	2 389 639	3 057 783	329 875	668 144	16,02	27,96

Активи (валюта балансу) зросли на 16,02% (на 329 875 тис. грн.) у 2019 р. та на 17,96% (на 668 144 тис. грн.) у 2020 р., що свідчить про ріст страхової компанії та збільшення його капіталізації. У 2018 р. активи ПрАТ «СК «ARX» поступалися двом іншим страховим компаніям: ПрАТ «СК «УНІКА» (3 374 471 тис. грн), ПрАТ «СК «PZU Україна» (2 466 434 тис. грн), тобто місце ПрАТ «СК «ARX» було третім за розміром активів [18]. У 2019 р. позиція ПрАТ «СК «ARX» залишалася незмінною. У 2020 р. позиції покращилися та ПрАТ «СК «ARX» займала друге місце, після ПАТ «СК «Українська страхова група».

Грошові кошти та їх еквіваленти зменшилися на 66,55% у 2019 р. та зросли на 97,22% у 2020 р. Частка грошових коштів та їх еквівалентів (грошові кошти в касі, строкові депозити з початковим строком розміщення до трьох місяців, кошти на банківських рахунках до запитання з переважанням останніх) у структурі активів зменшилася у два рази: з 13,96% у 2018 р. до 6,20% у 2020 р., що вказує на зменшення грошових коштів через незбалансованість грошових потоків.

Депозити в комерційних банках зросли у 2019 р. на 21,05% та зменшилися 40,91% у 2020 р., частка депозитів у структурі активів зменшилася у два рази: з 19,32% у 2018 р. до 9,31% у 2020 р., що вказує на зменшення коштів, що спрямовуються на депозитні рахунки. У 2018 р. процентні ставки за депозитами у гривні встановлено у діапазоні від 10% до 21,50% річних залежно від дати розміщення та строку погашення, у 2019 р. відбулося незначне зменшення середнього рівня відсоткових ставок (від 9% до 21% річних), у 2020 р. продовжувалося зменшення середнього рівня відсоткових ставок до 4,40% до 16% річних. У 2020 р. ПрАТ «СК «ARX» мало залишки на депозитних рахунках в 14-ти банках-контрагентах (2019 р. - в 15-ти банках, 2018 р. - в 13-ти банках).

Інвестиції у боргові цінні папери зросли на 40,01% у 2019 р. та на 70,24% у 2020 р., що вказує на відволікання коштів страхової компанії у боргові цінні папери. Частка інвестицій у боргові цінні папери на початок періоду становила 27,80% та збільшилася у 2019 р. до 33,55%, у 2020 р. до 44,64%. Інвестиції у боргові цінні папери – це були інвестиції у державні облігації України.

Державні облігації України мали строк погашення облігацій, номінованих у гривні 2021-2027 роки, доходність до погашення – 9,75%-18,5%, строк погашення облігацій, номінованих у доларах США, 2021-2022 роки, доходність до погашення – 3,42%-7,5%. Відсоткові ставки за державними цінними паперами були вищими у 2020 р., ніж відсоткові ставки за депозитами. Таким чином, інвестиції у боргові цінні папери займають найбільшу частку у активах і забрали частку депозитів комерційних банків.

Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю зросла на 39,83% у 2019 р. та на 23,76% у 2020 р. і її частка збільшилася до 20-21% у 2019-2020 рр.

Частка перестраховиків у резерві незароблених премій зросла на 79,83% у 2019 р. та на 141,89% у 2020 р., але не перевищувала одного відсотка у 2018-2019 рр. та становила 1,23% у 2020 р.

Обладнання та інші основні засоби зменшилися на 19,75% у 2019 р. та 7,55% у 2020 р., зменшилися і частка обладнання і основних засобів: від 5,24% до 2,62%, тобто страхова компанія оптимізує основні засоби через оптимізацію відділень та зміну пріоритетів на дистанційне обслуговування клієнтів. Нематеріальні активи зросли на 27,94% у 2019 р. та на 41,73% у 2020 р., що свідчить про вкладення коштів у інноваційний розвиток страхової компанії: програмне забезпечення власної розробки, придбані ліцензії на програмне забезпечення, інші капітальні вкладення.

Власний капітал ПрАТ «СК «ARX» зріс за 2019 р. на 24,39% (132 615 тис. грн), незважаючи на абсолютний приріст, приріст в структурі фінансування активів відбувся лише на 1,80%. Власний капітал зріс за 2020 р. на 41,53% (280 898 тис. грн), приріст в структурі фінансування активів відбувся на 3,00%. Зареєстрований капітал підприємства незмінно становив 261 975 тис. грн., але якщо говорити про структуру, то частка зареєстрованого капіталу у структурі скорочувалася – 12,72% у 2018 р., 10,96% у 2019 р. та 8,57% у 2020 р.

Таблиця 2.4

Динаміка капіталу та зобов'язань ПрАТ «СК «ARX» у 2018-2020 рр.

Показник	Рік, тис. грн			Абсолютне відхилення, тис. грн		Відносне відхилення, тис. грн	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019	2019-2018	2020-2019
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ							
Резерв незароблених премій	912 907	1 122 579	1 329 564	209 672	206 985	22,97	18,44
Резерв на покриття збитків	183 527	210 713	234 480	27 186	23 767	14,81	11,28
Поточне зобов'язання з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування	15139	17 436	28 824	2 297	11 388	15,17	65,31
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	19 918	36 326	104 003	16 408	67 677	82,38	186,30
Суми, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів	136 954	164 695	209 625	27 741	44 930	20,26	27,28
Зобов'язання з оренди	72 315	58 665	81 069	-13 650	22 404	-18,88	38,19
Нарахування, резерви та інші зобов'язання	175 181	102 787	132 882	-72 394	30 095	-41,33	29,28
Всього зобов'язань	1 515 941	1 713 201	2 100 447	197 260	387 246	13,01	22,60
КАПІТАЛ							
Зареєстрований капітал	261 975	261 975	261 975	0	0	0,00	0,00
Резервний капітал	118 000	118 000	118000	0	0	0,00	0,00
Резерв переоцінки	(3 070)	17 760		20 830	-17 760	-678,50	-100,00
Нерозподілений прибуток	163 114	278 392	577 361	115 278	298 969	70,67	107,39
Інші резерви	3 804	311		-3 493	-311	-91,82	-100,00
Всього капіталу	543 823	676 438	957 336	132 615	280 898	24,39	41,53
Всього зобов'язань і капіталу	2 059 764	2 389 639	3 057 783	329 875	668 144	16,02	27,96

Нерозподілений прибуток зріс на 70,67% у 2019 р. та 107,39% в абсолютному значенні та на 11,0% у структурі і становив 18,88%. Інші резерви зменшувалися.

Зобов'язання та забезпечення зросли на 13,01% у 2019 р. та на 22,60% у 2020 р. Частка зобов'язань у структурі пасиву компанії зменшилася з 73,60% у 2018 р. до 71,69% у 2019 р., 68,69% у 2020 р. Найбільшу частину зобов'язання та забезпечення складають резерви незароблених премій – 44,32% у 2018 р., 46,98% у 2019 р. та 43,48% у 2020 р. У 2019 р. резерви незароблених премій виросли на 22,97%, а у 2020 р. на 18,44%.

Основним показником ефективності управління фінансовим станом, забезпечення дохідності є показник дохідності, який базується на показниках чистого прибутку, розміру капіталу за 5 показниками. Динаміка показника дохідності ПрАТ «СК «ARX» у 2018-2020 рр. (рис. 2.4) вказує про такі значення показника: 11,52%, 18,14% (зростання на 6,63 в.п. проти 2018 р.). Такі значення показника потрапляють у третій діапазон значень ($0 \leq \text{ПД} \leq 25$), тому присвоюється оцінка «3» (гранична) - фінансовий стан викликає побоювання, фінансові показники знаходяться на рівні значно нижчому за середній.

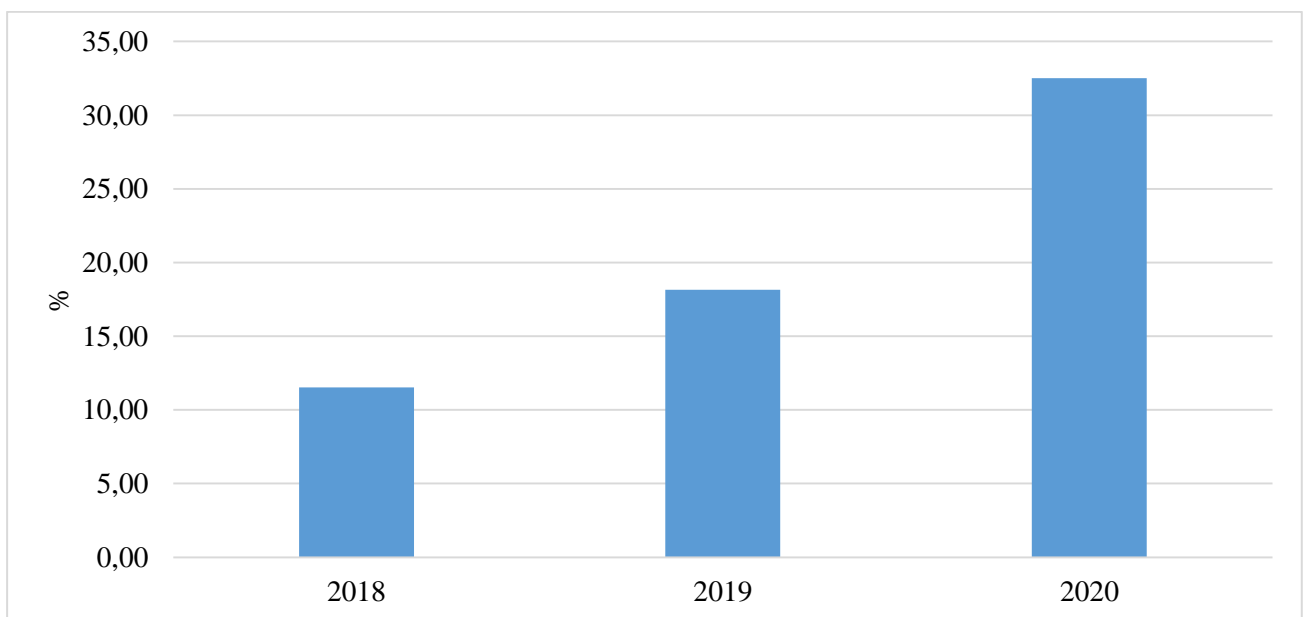

Рис. 2.4. Динаміка показника дохідності ПрАТ «СК «ARX» у 2018-2020 рр.

У 2020 р. показник дохідності становив 32,50% (зростання на 14,36 в.п. проти 2019 р., зростання на 20,99 в.п. проти 2018 р.). Такі значення показника потрапляють у другий діапазон значень ($25 < \text{ПД} \leq 50$), тому присвоюється оцінка «2» (задовільна) - відсутні серйозні проблеми, фінансові показники знаходяться на середньому рівні.

Отже, показник дохідності зростав швидкими темпами, що вказує на дохідність основної діяльності та іншої діяльності страхової компанії.

Важливими у визначенні фінансового стану страхової компанії є також коефіцієнти рентабельності, визначені у п. 1.1 та розраховані у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Динаміка рентабельності ПрАТ «СК «ARX» у 2018-2020 рр.

Показник	Рік, %			Абсолютне відхилення, %	
	2018	2019	2020	2019-2018	2020-2019
Коефіцієнт рентабельності активів	3,24	5,30	10,97	2,05	5,67
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	12,12	19,31	36,56	7,19	17,25
Коефіцієнт рентабельності діяльності	3,30	5,05	11,14	1,75	6,09
Коефіцієнт рентабельності страхових послуг	36,21	36,81	44,76	0,60	7,95

Рентабельність активів є на задовільному рівні, що вказує на ефективне вкладання коштів у активи та підвищення ефективності у 2018-2020 рр. Рентабельність капіталу у 2019 р. зросла у 3 рази, що вказує на успішне вкладання коштів акціонерів у страхування. Коефіцієнт рентабельності діяльності та коефіцієнт рентабельності страхових послуг збільшилися, що вказує на високий рівень дохідності основної діяльності.

2.2. Напрями забезпечення дохідності основної діяльності ПрАТ «СК «ARX»

Головна мета управління доходами в стратегічному менеджменті є орієнтація компанії на досягнення цільової величини прибутку, яка узгоджена зі стратегічними цілями [21, с. 211]. Тобто, призначення доходу - не лише покриття поточних витрат звичайної діяльності та податків, але і забезпечення досягнення стратегічних цілей, які зорієнтовані на довгострокове стабільне функціонування й ефективний розвиток компанії, зростання її ринкової вартості [9].

Забезпечення дохідності основної діяльності ПрАТ «СК «ARX» можна розглядати відповідно до основних положень фінансового менеджменту і страхового менеджменту. Управління доходами підприємства є частиною фінансового менеджменту, який має на увазі собою систему управління фінансовими ресурсами, що включає фінансову політику, методи, інструменти, а також осіб, які приймають управлінські рішення [22].

Правильна побудова механізму забезпечення дохідності основної діяльності ПрАТ «СК «ARX» як частини загальної системи управління страховою компанією та управління основною діяльністю, є складною, але необхідним завданням керівників підприємства. Перш за все необхідно відзначити, що забезпечення дохідності основної діяльності повинно відповідати таким принципам, як: повнота відображення, достовірність, самоокупність, зацікавленість власників у їх збільшенні, порівнянність, забезпечення фінансової стійкості, своєчасність.

Також необхідно виявити основні фактори, від яких залежить забезпечення дохідності ПрАТ «СК «ARX»:

- страхові тарифи;
- обсяги реалізації страхових продуктів;
- обсяги резервів незароблених премій,
- обсяги премій, переданих у перестраховування,
- обсяги страхових відшкодувань,

- обсяги страхових відшкодувань, отриманих від перестраховиків;
- обсяги аквізиційних витрат (витрат страховика, пов'язані з залученням нових страхувальників і укладанням нових страхових договорів за посередництвом страхових агентів).

У загальному вигляді забезпечення дохідності основної діяльності ПрАТ «СК «ARX» може мати наступний вигляд (рис. 2.5), що відповідає етапам управління доходами на підприємстві [23, с. 68].

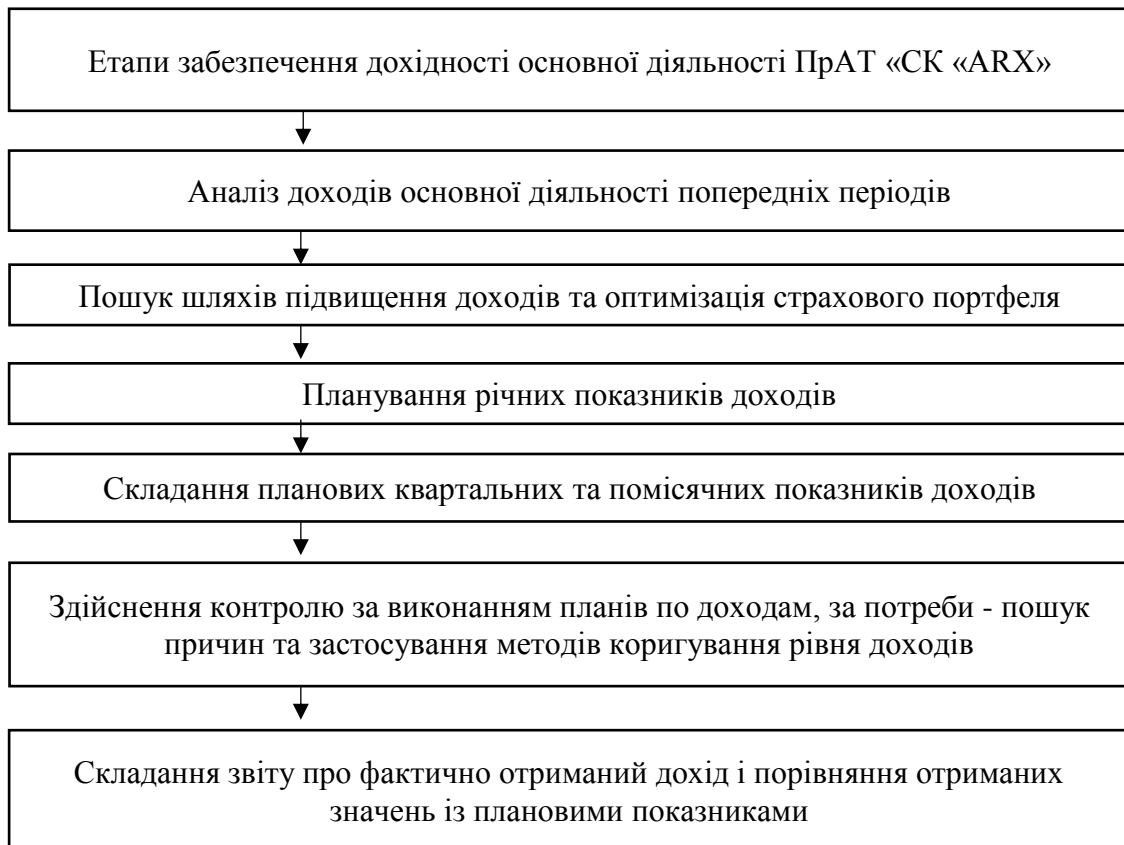

Рис. 2.5. Етапи забезпечення дохідності основної діяльності ПрАТ «СК «ARX»

Пошук напрямів збільшення продажів страхових продуктів завжди є актуальним завданням. Якщо «сила бізнесу» за Р. Купером визначається ринковими перевагами продукту та синергетичним ефектом компанії у сфері технології та маркетингу, так само потенціал страховика у страховій діяльності можна визначити ринковими перевагами страхових послуг і синергією страхових технологій і страхового маркетингу.

Планування річних показників доходів можна здійснювати різними методами, в тому числі математичного прогнозування. Якщо використати дані табл. 1.5 про страхові премії ПрАТ «СК «ARX», то прогнозними показниками можуть бути дані одержані від побудови регресійних моделей.

Добровільне страхування наземного транспорту (крім залізничного), добровільне страхування майна, медичне страхування (безперервне страхування здоров'я), ОСЦПВ, добровільне страхування медичних витрат сукупно формують 95% всіх страхових премій, тому визначимо прогнозні розміри доходів від даних видів страхування.

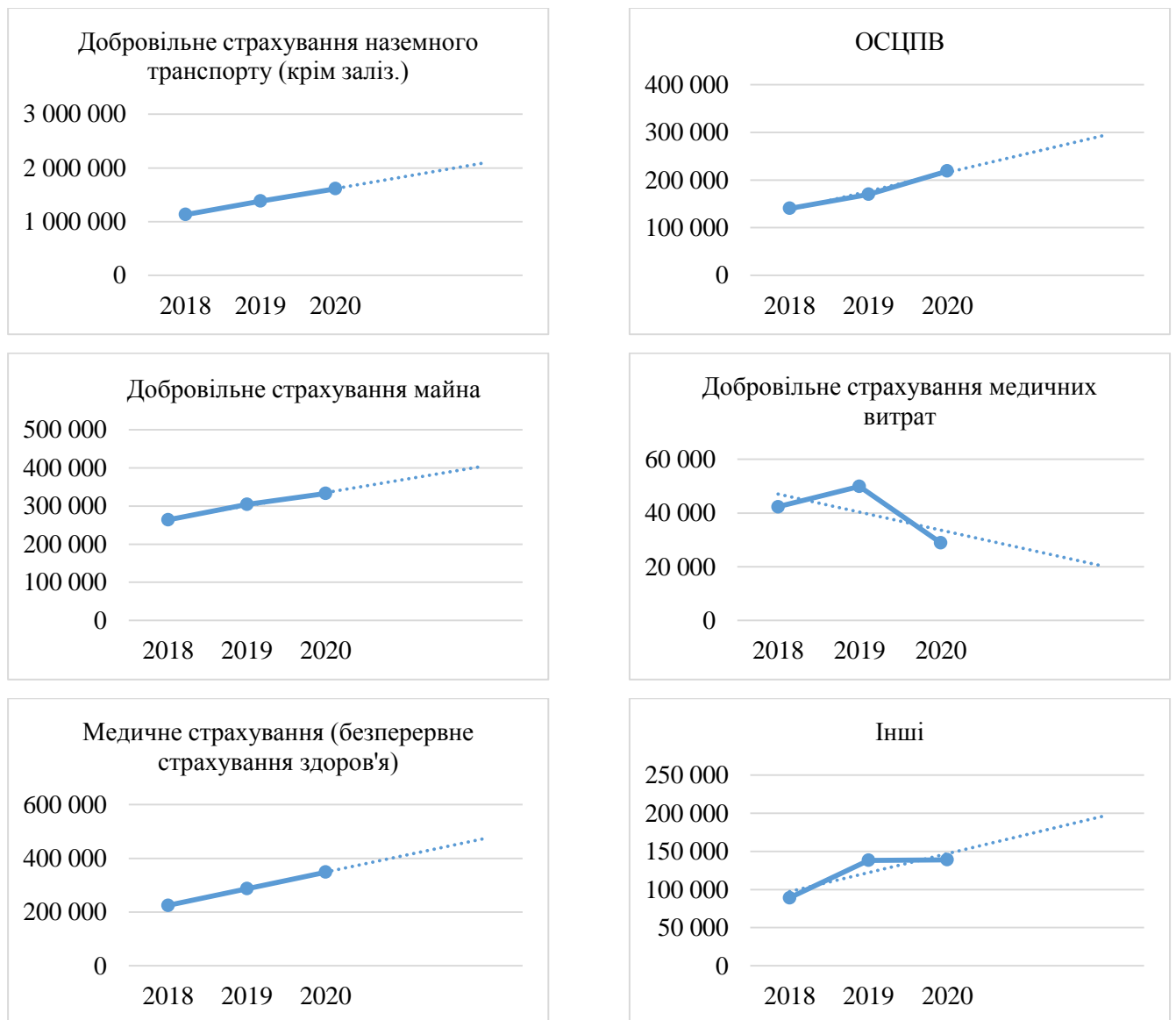

Рис. 2.6. Прогнозні значення страхових премій ПрАТ «СК «ARX»

Підвищення рівня страхових премій та доходів, як наслідок і дохідності можливе за такими видами страхування:

- Добровільне страхування наземного транспорту (крім залізничного),
- Добровільне страхування майна,
- Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я),
- ОСЦПВ.

За добровільним страхування медичних витрат збільшення страхових премій та дохідності не заплановано.

О. В. Корват та Н. К. Мамедов побудували причинно-наслідкову діаграму вирішення проблеми недоотримання доходів від реалізації страхових послуг (рис. 2.6).

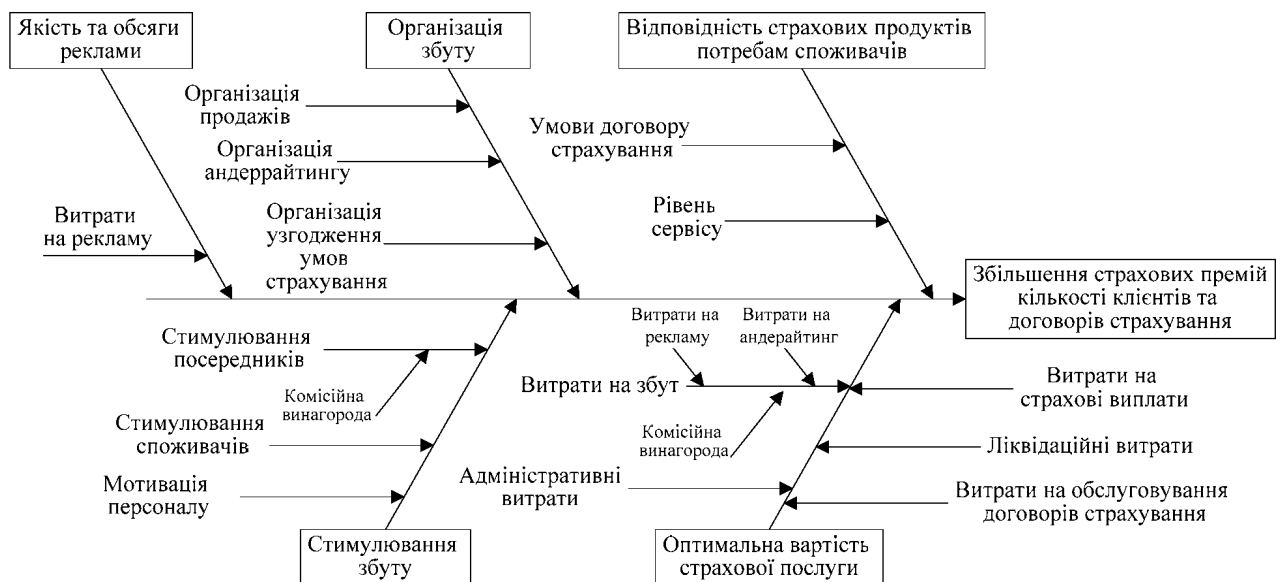

Рис. 2.6. Причинно-наслідкова діаграма вирішення проблеми недоотримання доходів від реалізації страхових послуг [9]

Як видно з рис. 2.6, основними факторами збільшення страхових премій, кількості клієнтів і договорів страхування є оптимальна вартість страхової послуги, ефективне стимулювання збуту, якісна організація продажів, відповідність страхових продуктів потребам споживачів, якість та обсяги реклами.

Через рекламу страхова компанія інформує потенційних клієнтів про можливостях задовольнити їх попит. Проте на стадії знайомства з умовами страхування або на стадії узгодження умов договору страхування клієнт може відмовитись від страхової послуги. Для ПрАТ «СК «ARX» характерними є високий рівень довіри.

Управління доходами від продажів передбачає організацію збуту страхових послуг і стимулювання збуту. Відносини страхової компанії зі страховими посередниками та співробітниками також впливають на рівень продажів.

Найбільш вагомим стимулом для страхового посередника залучати клієнтів в страхову компанію є комісійна винагорода. З іншого боку, комісійна винагорода є суттєвою складовою витрат страховика, яка включається у вартість страхової послуги. Для знаходження найкращого економічного ефекту страховій компанії варто використовувати оптимізацію розміру витрат за критерієм максимізації кількості договорів та суми страхових премій.

Для збільшення доходів від продажів страховик змушений постійно удосконалювати умови страхування та технології надання страхових послуг залежно від потреб споживачів. Удосконалення індивідуального спрямовуються або на більшу стандартизацію, або на більшу гнучкість договору з опціями вибору умов страхування. Індивідуальний підхід до клієнта вимагає більше часу та витрат на оцінювання ризику й узгодження умов договору та доцільно застосовувати його для великих корпоративних клієнтів.

Оптимізація в управлінні доходами стосується не лише вартісних чинників, а й бізнес-процесів. Залежно від виявлених проблем застосовуються різні методи оптимізації бізнес- процесів [24, с. 34]:

- виключення (зменшення рівнів процесу, ліквідація перешкод, скорочення шляхів),
- спрощення (зменшення складності, зниження комплексності структури продукту, поділ робіт),
- стандартизація (технологій, методів, продуктів, етапів),

- скорочення (місць виникнення витрат, кількості та тривалості подій, виробничих витрат),
- прискорення (паралельний інжиніринг, симуляція, автоматизація),
- змінення (технології, методів роботи, розташування, порядку обробки),
- забезпечення взаємодії (організаційних одиниць, фахівців),
- виділення і включення (необхідних процесів, етапів, документів)».

Слід зазначити, що оптимізація бізнес-процесів, витрат і відносин у страхуванні може досягатися за рахунок використання цифрових технологій. ПрАТ «СК «ARX» проводить дослідження рівня задоволеності клієнтів та має найпрозоріший сервіс зворотного зв'язку на страховому ринку України - Transparent Customer Feedback або TCF. Сервіс працює за наступною схемою: після врегулювання клієнт отримує анкету, заповнює її. Потім його відгук обробляється eKoti та з'являється на сайті. Таким чином, клієнти можуть одразу висловити свою думку, а потенційні клієнти можуть побачити відгуки існуючих страхувальників і врахувати їх досвід для прийняття рішення про вибір страхової компанії. Товариство ретельно опрацьовує кожен негативний відгук, перевіряє і аналізує всі факти, працюючи над покращенням сервісу. ПрАТ «СК «ARX» - єдина компанія в Україні, яка має таку об'єктивну, прозору та незалежну систему відгуків та постійно слідкує за якістю обслуговування в мережі для підвищення рівня задоволеності клієнтів не тільки при врегулюванні, а й при укладенні договору.

Таким чином, забезпечення дохідності страхової компанії повинно ґрунтуватися на методах стратегічного менеджменту, особливістю якого є спрямованість на довгострокову ефективність, швидке реагування на зміни, творчий ситуаційний підхід у розробці управлінських рішень. Впровадження інформаційних та інноваційних технологій у страхову діяльність розширює дохідність та забезпечує довгострокову стійкість бізнесу.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі вивчено теоретичні основи дохідності основної діяльності страхової компанії та обґрунтовано напрями її забезпечення. Проведене дослідження дозволило сформулювати такі висновки та пропозиції.

1. Досліджено суть доходів страхової компанії як надходження економічних вигід, що виникає в ході операційної, інвестиційної й фінансової діяльності, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження. Доходи страхової компанії доцільно поділяти на три групи за видом діяльності: доходи від операційної діяльності, доходи від інвестиційної діяльності та доходи від фінансової діяльності, які можна додатково перегрупувати на доходи від основної діяльності та доходи від іншої діяльності. Формування дохідності основної діяльності страхової компанії здійснюється на основі доходу від реалізації страхових послуг; повернення з резервів, інших, ніж резерв незароблених премій; інвестиційного доходу від розміщення коштів страхових резервів; регресних виплат, отриманих від осіб, відповідальних за заподіяні збитки; страхових виплат, компенсовані перестраховиками; винагород за перестраховування; інших операційних доходів.

2. Надано загальну характеристику, історію становлення та розвитку ПрАТ «СК «ARX» та визначити основні економічні показники діяльності страхової компанії, структуру власності, місце на страховому ринку України. Види діяльності ПрАТ «СК «ARX»: інші види страхування, крім страхування життя; перестраховування, оцінювання ризиків та завданої шкоди, діяльність страхових агентів і брокерів, інша допоміжна діяльність у сфері страхування та пенсійного забезпечення. ПрАТ «СК «ARX» утримує лідерські позиції на українському ринку страхування, особливо у таких сегментах: добровільне страхування наземного транспорту (крім залізничного), добровільне страхування майна, медичне страхування (безперервне страхування здоров'я), ОСЦПВ, добровільне страхування медичних витрат.

3. Проведено оцінку дохідності та фінансового стану ПрАТ «СК «ARX». Загальна динаміка фінансових результатів вказує на розвиток як ПрАТ «СК «ARX», так і страхового ринку України. Аналіз формування фінансових результатів вказує на покращення фінансового стану страхової компанії та підвищення кінцевого фінансового результату – чистого прибутку. Стан формування доходів від основної діяльності ПрАТ «СК «ARX» є добрим, оскільки доходи від основної діяльності збільшуються, доходи формуються за багатьма напрямками (зароблені страхові премії, зміна частки перестраховиків, страхові відшкодування, отримані від перестраховиків, зміна резервів на покриття збитків та частки перестраховиків у резервах на покриття збитків) з переважанням чистих страхових премій. Основним показником ефективності управління фінансовим станом, забезпечення дохідності є показник дохідності, значення показника потрапляють у третій діапазон значень, тому присвоюється оцінка «3» (гранична) фінансові показники знаходяться на рівні значно нижчому за середній. У 2020 р. значення показника потрапляють у другий діапазон значень, тому присвоюється оцінка «2» (задовільна) - відсутні серйозні проблеми, фінансові показники знаходяться на середньому рівні. Показник дохідності зростає швидкими темпами, що вказує на дохідність основної діяльності та іншої діяльності страхової компанії.

4. Визначено можливі напрями забезпечення дохідності основної діяльності ПрАТ «СК «ARX» на методах стратегічного менеджменту, особливістю якого є спрямованість на довгострокову ефективність, швидке реагування на зміни, творчий ситуаційний підхід у розробці управлінських рішень. Впровадження інформаційних та інноваційних технологій у страхову діяльність розширює дохідність та забезпечує довгострокову стійкість бізнесу. Обґрунтовано етапи забезпечення дохідності основної діяльності ПрАТ «СК «ARX» та підвищення рівня страхових премій та доходів, як наслідок і дохідності заплановане за такими видами страхування: добровільне страхування наземного транспорту (крім залізничного), добровільне страхування майна, медичне страхування (безперервне

страхування здоров'я), ОСЦПВ. За добровільним страхування медичних витрат збільшення страхових премій та дохідності не заплановано.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. №85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Баранов А.Л., Баранова О.В. Теоретико-методичні підходи до визначення доходів страхової компанії. *Фінанси України*. 2014. № 9. С. 107-117.
4. Вовчак О. Д. Страхування : навч. посіб. 2-ге вид., випр. Л. : Новий Світ-2000, 2005. 479 с.
5. Страхування: теорія та практика : навч. посіб. / за заг. ред. Н. М. Внукової. 2-ге вид., перероб. і доп. Х. : Бурун Книга, 2009. 656 с.
6. Ротова Т. А. Страхування : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К., 2006. 400 с.
7. Гаманкова О. О. Фінанси страхових організацій : навч. посіб. К., 2007. 328 с.
8. Кривицька О. Р. Аналітичне дослідження доходів компаній зі страхування життя в Україні. *Бізнес Інформ*. 2018. №10. С. 302–308.
9. Корват О. В., Мамедов Н. К. Управління доходами страхової компанії. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7411/>
10. Белгородцева М. О. Методика обліку доходів у страхових компаніях: сучасний стан і напрями вдосконалення. *Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Сер. : Економічні науки*. 2013. № 4. С. 166-174.
11. Дембіцька О.І. Ефективність управління прибутком страхової компанії. Матеріали VII Міжнародної науково-технічної конференції молодих учених та студентів. Актуальні задачі сучасних технологій – Тернопіль 28-29 листопада 2018. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/187295892.pdf>

12. Кравчук Г., Бережна Т. Дослідження проблем формування фінансових результатів страховиків. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2016. № 1. С. 193-203.

13. Про затвердження Рекомендацій щодо аналізу діяльності страховиків: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17.03.2005 N 3755. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v3755486-05#Text>

14. Галасюк О.В. Теоретичні засади та структура формування фінансових ресурсів страхової компанії. *Фінансова система України*. 2009. № 11. С. 219–224.

15. Рахман М., Мангушев Д.В. Структурний аналіз фінансового потенціалу страхових послуг України. *Ефективна економіка*. 2014. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3025>

16. Роганова Г. О., Вовк А. В. Аналіз фінансової діяльності і прогнозування перспектив розвитку страхової компанії на основі багатофакторної моделі рентабельності. *Молодий вчений*. 2019. № 2(1). С. 276-281

17. Шаповал Л. П., Кудлай К. Д. Оцінка рентабельності діяльності страхових компаній. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки*. 2020. Вип. 38. С. 81-86.

18. Рейтинг страхових компаній України. URL: <https://forinsurer.com/ratings/nonlife/20/12/80>.

19. Показники діяльності страхових компаній. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>

20. Публічна та фінансова інформація ПрАТ «СК «ARX». URL: <https://arx.com.ua/publiczna-ta-finansova-informatsiya>

21. Тридід О. М. Принципи та підходи до управління доходами підприємств. *Бізнес Інформ*. 2012. № 9. С. 209-211.

22. Ткаченко Т. П., Тульчинська С. О., Бойчук Д. В. Управління доходами на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2018. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6192>

23. Внутрішній економічний механізм підприємства: навч. пос. / Круш П.В., Тульчинська С.О., Тульчинський Р.В. К.: Центр учбової літератури, 2008. 206 с.

24. Корват О. В., Мамедов Н. К. Теоретичні аспекти оптимізації збуту в страховій компанії. Modern Scientific Challenges aM Trends: a collection scientific works of the International scientific conference (Warsaw, 28th april, 2018). Warsaw: Sp. z o. o. "iScience", 2018. P. 32-35.

25. Бойко С. В., Шірінян Л. В. Перспективи капіталізації страхових компаній України в контексті реформування прибуткового оподаткування. *Бізнес Інформ.* 2019. № 9. С. 272-280.

Додаток А

АТ «СК «АРКС»

Звіт про фінансовий стан – 31 грудня 2019 року

У тисячах гривень	Прим	31 грудня 2019 р	31 грудня 2018 р. 18 р (після змін у форматі представлення, Примітка 2)	1 січня 2018 р. (після змін у форматі представлення, Примітка 3)
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	96 157	287 451	91 085
Депозити в банках	8	481 803	396 007	448 058
Інвестиції у боргові цінні папери	9	801 797	572 659	637 593
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю	10	467 145	332 372	311 820
Частка перестраховиків у резерві незароблених премій	19	15 552	8 648	7 477
Частка перестраховиків у резерві на покриття збитків	19	2 702	8 493	3 520
Відстрочені аквізиційні витрати	22	291 433	228 043	194 645
Відстрочений податковий актив	25	27 358	26	26 026
Обладнання та інші основні засоби	11	86 670	34 167	36 499
Нематеріальні активи	12	27 174	21	16 402
Передоплати та інші активи	13	22 291	16 461	13 574
ВСЬОГО АКТИВІВ		2 320 082	1 932 701	1 786 699
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Резерв незароблених премій, загальна сума	19	1 122 579	912 907	810 975
Резерв на покриття збитків, загальна сума	19	210 713	183 527	201 934
Поточне зобов'язання з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування	14	17 436	15 139	13 272
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	15	36 326	19 918	19 129
Суми, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів	16	164 695	136 954	148 167
Зобов'язання з оренди	17	58 665		
Нарахування, резерви та інші зобов'язання	18	102 787	175 181	107 545
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		1 713 201	1 443 626	1 301 022
КАПІТАЛ				
Зареєстрований капітал	20	261 975	261 975	261 975
Резервний капітал		118 000	118 000	93 423
Резерв переоцінки		17 760	(3 070)	4 419
Нерозподілений прибуток		208 835	103 366	125 554
Інші резерви		311	3 804	308
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		606 881	489 075	485 677
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ І КАПІТАЛУ		2 320 082	1 932 701	1 786 699

Затверджено до випуску керівництвом *Г.Г.* квітня 2020 року.

А.І.І.
Перетяжко Андрій Іванович
Голова Правління

Г.Г.
Груба Ірина Іванівна
Головний бухгалтер

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

АТ «СК «АРКС»

Звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід за 2019 рік

У тисячах гривень	Прим.	2019 рік	2018 рік (після змін у форматі представлення, Примітка 3)
Премії підписані, загальна сума	21	2 332 241	1 891 481
Зміна резерву незароблених премій, загальна сума	21	(209 671)	(101 932)
Премії зароблені		2 122 570	1 789 549
Премії, передані у перестраховання	21	(110 926)	(64 253)
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	21	6 904	1 171
Чисті премії зароблені		2 018 548	1 726 467
Страхові відшкодування виплачені, загальна сума	21	(967 122)	(872 045)
Страхові відшкодування, отримані від перестраховиків	21	28 626	5 472
Зміна резервів на покриття збитків, загальна сума	21	(27 187)	18 407
Зміна частки перестраховиків у резервах на покриття збитків	21	(5 792)	4 973
Чиста сума понесених витрат на страхові відшкодування		(971 475)	(843 193)
Аквізиційні витрати	21,22	(512 455)	(424 277)
Чистий результат від страхової діяльності до вирачування адміністративних та інших операційних витрат на страхову діяльність		534 618	458 997
Процентні доходи	23	170 487	139 712
Адміністративні та інші операційні витрати	24	(460 356)	(449 536)
Збитки від переоцінки залишків в іноземній валюті та від операцій з купівлі-продажу іноземної валюти		(56 181)	(4 112)
Результат від продажу боргових цінних паперів		-	68
Інші операційні доходи		10 348	6 902
Інші витрати		(3 462)	(22 116)
Фінансові витрати		(8 151)	-
Прибуток до оподаткування		187 303	129 915
Витрати з податку на дохід за договорами страхування	25	(69 943)	(56 743)
Витрати з податку на прибуток	25	(20 384)	(3 285)
Прибуток за рік		96 976	69 887
<i>Статті, які можуть бути у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Інший сукупний дохід / (збиток) – резерв переоцінки боргових цінних паперів		20 830	(7 489)
ВСЬОГО СУКУПНОГО ДОХОДУ ЗА РІК		117 806	62 398

АТ «СК «АРКС»
Звіт про фінансовий стан – 31 грудня 2020 року

У тисячах гривень	Прим.	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р. (після змін облікової політики, Примітка 3)	1 січня 2019 р. (після змін облікової політики, Примітка 3)
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	189 645	96 157	287 451
Депозити в банках	8	284 690	481 803	396 007
Інвестиції у боргові цінні папери	9	1 364 955	801 797	572 659
Дебіторська заборгованість, у тому числі дебіторська заборгованість за страховою діяльністю	10	622 544	503 042	369 741
Частка перестраховиків у резерві незароблених премій	19	37 619	15 552	8 648
Частка перестраховиків у резерві на покриття збитків	19	5 139	2 702	8 493
Відстрочені аквізиційні витрати	22	377 550	325 093	256 422
Відстрочений податковий актив	26	37 779	27 358	28 160
Обладнання та інші основні засоби	11	80 126	86 670	107 994
Нематеріальні активи	12	38 514	27 174	21 240
Передоплати та інші активи	13	19 222	22 291	14 949
ВСЬОГО АКТИВІВ		3 067 783	2 389 639	2 069 764
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Резерв незароблених премій, загальна сума	19	1 329 564	1 122 579	912 907
Резерв на покриття збитків, загальна сума	19	234 480	210 713	183 527
Поточне зобов'язання з податку на прибуток та податку на дохід за договорами страхування	14	28 824	17 436	15 139
Суми, що підлягають сплаті перестраховикам	15	104 003	36 326	19 918
Суми, що підлягають сплаті страховим агентам та власникам страхових полісів	16	209 625	164 695	136 954
Зобов'язання з оренди	17	81 069	58 665	72 315
Нарахування, резерви та інші зобов'язання	18	132 882	102 787	175 181
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		2 100 447	1 713 201	1 515 941
КАПІТАЛ				
Зареєстрований капітал	20	261 975	261 975	261 975
Резервний капітал		118 000	118 000	118 000
Резерв переоцінки		-	17 760	(3 070)
Нерозподілений прибуток		577 361	278 392	163 114
Інші резерви		-	311	3 804
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		957 336	676 438	543 823
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ І КАПІТАЛУ		3 067 783	2 389 639	2 069 764

Затверджено до випуску керівництвом 15 квітня 2021 року

Перетяжко Андрій Іванович
Голова Правління

Груба Ірина Іванівна
Головний бухгалтер

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

АТ «СК «АРКС»
Звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід за 2020 рік

У тисячах гривень	Прим.	2020 рік	2019 рік (після змін облікової політики, Примітка 3)
Премії підписані, загальна сума	21	2 680 022	2 332 241
Зміна резерву незароблених премій, загальна сума	21	(206 985)	(209 671)
Премії зароблені		2 473 037	2 122 570
Премії, передані у перестраховання	21	(148 914)	(110 926)
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	21	22 067	6 904
Чисті премії зароблені		2 346 190	2 018 548
Страхові відшкодування, загальна сума	21	(1 000 750)	(958 594)
Страхові відшкодування, отримані від перестраховиків	21	18 649	28 626
Зміна резервів на покриття збитків, загальна сума	21	(23 768)	(27 187)
Зміна частки перестраховиків у резервах на покриття збитків	21	2 437	(5 782)
Чиста сума понесених витрат на страхові відшкодування		(1 003 432)	(962 947)
Аквізиційні витрати	21,22	(617 259)	(512 455)
Чистий результат від страхової діяльності до вирахування адміністративних та інших операційних витрат на страхову діяльність		725 499	543 146
Процентні доходи	23	171 896	170 487
Адміністративні та інші операційні витрати	24	(484 710)	(460 356)
Прибутки / (збитки) від переоцінки залишків в іноземній валюті та від операцій з купівлі-продажу іноземної валюти		66 264	(56 181)
Прибуток, визнаний в результаті рекласифікації фінансових активів з оцінки за справедливою вартістю через інший сукупний дохід до справедливої вартості через прибуток або збиток	31	17 760	-
Збиток від переоцінки цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(12 013)	-
Інші операційні доходи		7 604	10 348
Інші витрати	25	(36 387)	(3 462)
Фінансові витрати		(7 364)	(8 151)
Прибуток до оподаткування		438 550	195 831
Витрати з податку на дохід за договорами страхування	26	(75 121)	(63 662)
Витрати з податку на прибуток	26	(64 770)	(20 384)
Прибуток за рік		298 658	111 785
<i>Статті, які можуть бути у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Інший сукупний дохід / (збиток) – резерв переоцінки боргових цінних паперів	31	(17 760)	20 830
ВСЬОГО СУКУПНОГО ДОХОДУ ЗА РІК		280 898	132 615

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Додаток Б

		Дата	КОДИ
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "АРКС"	за ЄДРПОУ	01.01.2020 20474912
Територія	м.Київ, Подільський р-н	за КОАТУУ	8038500000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Інші види страхування, крім страхування життя	за КВЕД	65.12

Середня кількість працівників: 882

Адреса, телефон: 04070 м.Київ, вул. Іллінська, 8, (044) 391-11-21

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2019 р.
Форма №1

		Код за ДКУД	
		1801001	
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	21 240	27 174
первісна вартість	1001	45 948	57 751
накопичена амортизація	1002	(24 708)	(30 577)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	34 167	86 670
первісна вартість	1011	88 229	182 378
знос	1012	(54 062)	(95 708)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	2 750	1 800
Відстрочені податкові активи	1045	26 160	27 358
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізційні витрати	1060	229 043	291 433
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	28 190	45 896
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	341 550	480 331

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	383	502
Виробничі запаси	1101	383	502
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	259 877	354 396
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	15 506	21 560
з бюджетом	1135	523	196
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	6 944	7 054
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	41 007	63 586
Поточні фінансові інвестиції	1160	572 659	801 797
Гроші та їх еквіваленти	1165	677 111	572 406
Готівка	1166	2	21
Рахунки в банках	1167	676 556	572 035
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	17 141	18 254
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	8 493	2 702
резервах незароблених премій	1183	8 648	15 552
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	1 591 151	1 839 751
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1200	0	0
Баланс	1300	1 932 701	2 320 082

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	261 975	261 975
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	-3 070	17 760
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	121 804	118 311
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	108 366	208 835
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	489 075	606 881

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	31 465
Довгострокові забезпечення	1520	260 920	221 227
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	118 436	72 858
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	1 096 434	1 333 292
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	183 527	210 713
резерв незароблених премій	1533	912 907	1 122 579
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 357 354	1 585 984
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	2 467	30 459
розрахунками з бюджетом	1620	15 139	17 441
у тому числі з податку на прибуток	1621	15 095	17 436
розрахунками зі страхування	1625	0	37
розрахунками з оплати праці	1630	586	308
одержаними авансами	1635	0	0
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	67 742	78 570
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	338	402
Усього за розділом III	1695	86 272	127 217
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 932 701	2 320 082

Керівник

Перетякко Андрій Іванович

Головний бухгалтер

Груба Інна Іванівна

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "АРКС"	Дата за ЄДРПОУ	КОДИ
			01.01.2020
			20474912

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік
Форма №2
I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	0	0
Чисті зароблені страхові премії	2010	2 018 548	1 726 467
Премії підписані, валова сума	2011	2 332 241	1 891 481
Премії, передані у перестраховання	2012	(110 926)	(64 253)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	209 671	101 932
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	6 904	1 171
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(32 583)	(34 075)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(961 220)	(882 068)
Валовий:			
прибуток	2090	1 024 745	810 324
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-32 978	23 380
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-27 186	18 407
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-5 792	4 973
Інші операційні доходи	2120	185 640	162 713
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, звільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(461 333)	(445 858)
Витрати на збут	2150	(512 455)	(424 277)
Інші операційні витрати	2180	(42 657)	(63 976)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	160 962	62 306
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	86 727	73 065

Інші доходи	2240	63 729	133 102
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(8 151)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(115 964)	(138 558)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	187 303	129 915
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-90 327	-60 028
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	96 976	69 887
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	20 830	-7 489
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	20 830	-7 489
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	20 830	-7 489
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	117 806	62 398

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	9 542	8 542
Витрати на оплату праці	2505	228 459	259 224
Відрахування на соціальні заходи	2510	41 521	34 745
Амортизація	2515	49 943	16 246
Інші операційні витрати	2520	1 779 495	1 571 171
Разом	2550	2 108 960	1 889 928

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	0,000000

			КОДИ
		Дата	01.01.2021
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "АРКС"	за ЄДРПОУ	20474912
Територія	м.Київ, Подільський р-н	за КОАТУУ	8038500000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Інші види страхування, крім страхування життя	за КВЕД	65.12
Середня кількість працівників: 766			
Адреса, телефон: 04070 м.Київ, вул. Іллінська, 8, (044) 391-11-21			
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		☐	
за міжнародними стандартами фінансової звітності		☒	

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2020 р.
Форма №1

Актив	Код рядка	Код за ДКУД 1801001	
		На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	27 174	38 514
первісна вартість	1001	57 751	76 007
накопичена амортизація	1002	(30 577)	(37 493)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	86 670	80 126
первісна вартість	1011	182 378	181 231
знос	1012	(95 708)	(101 105)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	1 800	3 109
Відстрочені податкові активи	1045	27 358	37 779
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	291 433	377 550
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	45 896	66 146
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	480 331	603 224

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	502	512
Виробничі запаси	1101	502	512
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	354 396	431 466
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	21 560	9 222
з бюджетом	1135	196	124
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	7 054	5 811
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	63 586	129 607
Поточні фінансові інвестиції	1160	801 797	1 364 955
Гроші та їх еквіваленти	1165	572 406	470 104
Готівка	1166	21	15
Рахунки в банках	1167	572 035	469 348
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	18 254	42 758
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	2 702	5 139
резервах незароблених премій	1183	15 552	37 619
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	1 839 751	2 454 559
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	2 320 082	3 057 783

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	261 975	261 975
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	17 760	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	118 311	118 000
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	208 835	577 361
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	606 881	957 336

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	31 465	35 938
Довгострокові забезпечення	1520	221 227	278 532
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	72 858	90 702
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	1 333 292	1 564 044
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	210 713	234 480
резерв незароблених премій	1533	1 122 579	1 329 564
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 585 984	1 878 514
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	30 459	30 605
розрахунками з бюджетом	1620	17 441	29 034
у тому числі з податку на прибуток	1621	17 436	28 824
розрахунками зі страхування	1625	37	0
розрахунками з оплати праці	1630	308	975
одержаними авансами	1635	0	0
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	78 570	160 941
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	402	378
Усього за розділом III	1695	127 217	221 933
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	2 320 082	3 057 783

Керівник

Перетяжко Андрій Іванович

Головний бухгалтер

Груба Інна Іванівна

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "АРКС"	Дата за ЄДРПОУ	КОДИ
			01.01.2021
			20474912

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)**

за 2020 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	Код за ДКУД	
		1801003	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	0	0
Чисті зароблені страхові премії	2010	2 346 190	2 018 548
Премії підписані, валова сума	2011	2 680 022	2 332 241
Премії, передані у перестраховання	2012	(148 914)	(110 926)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	206 985	209 671
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	22 067	6 904
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(35 763)	(32 583)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(1 009 058)	(961 220)
Валовий:			
прибуток	2090	1 301 369	1 024 745
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-21 331	-32 978
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-23 768	-27 186
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	2 437	-5 792
Інші операційні доходи	2120	195 409	185 640
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(494 710)	(461 333)
Витрати на збут	2150	(617 259)	(512 455)
Інші операційні витрати	2180	(73 945)	(42 657)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	289 533	160 962
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	100 809	86 727

Інші доходи	2240	102 146	63 729
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(7 364)	(8 151)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(46 574)	(115 964)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	438 550	187 303
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-139 892	-90 327
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	298 658	96 976
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-17 760	20 830
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-17 760	20 830
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-17 760	20 830
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	280 898	117 806

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	10 023	9 542
Витрати на оплату праці	2505	257 901	228 459
Відрахування на соціальні заходи	2510	44 076	41 521
Амортизація	2515	49 878	49 943
Інші операційні витрати	2520	2 119 231	1 779 495
Разом	2550	2 481 109	2 108 960

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	0,000000